

Bindend studieadvies

*Een onderzoek naar de meningen en ervaringen van
eerstejaars bachelorstudenten aan de Universiteit Utrecht*

Stichting Onderwijs Evaluatie Rapport
Utrecht, juli 2007

Bindend studieadvies

*Een onderzoek naar de meningen en ervaringen van eerstejaars bachelorstudenten
aan de Universiteit Utrecht*

Universiteit Utrecht

Samenvatting

In dit onderzoek staan de ervaringen van eerstejaarsstudenten met het bindend studieadvies centraal. In totaal hebben 741 (voltijd) eerstejaarsstudenten van negen Utrechtse bacheloropleidingen (Aardwetenschappen, Culturele antropologie, Farmacie, Milieu-natuurwetenschappen, Onderwijskunde, Psychologie, Rechtsgeleerdheid, Sociale geografie en planologie en Wijsbegeerte) meegewerkt. De meesten van hen hadden op het moment van enquêteren alle 30 ECTS van het eerste semester gehaald (68,7 procent). 17,8 procent van de respondenten had meer dan de helft, maar niet alle studiepunten gehaald en 13,5 procent de helft of minder.

Studenten lijken behoorlijk positief over het bindend studieadvies. Bijna tweederde van de respondenten vindt het een nuttige maatregel en slechts weinigen noemen het bindend studieadvies 'betuttelend' of 'te streng'. Het komt nauwelijks voor dat studenten liever geen bindend studieadvies zouden willen zien. Desalniettemin lijkt er weinig animo te zijn voor een bindend studieadvies voor alle studiejaar, en de meeste studenten zien liever een handhaving van de huidige norm of een verlaging daarvan dan een hogere norm voor het bindend studieadvies.

De mening over het bindend studieadvies lijkt wel afhankelijk te zijn van de studieprestaties van studenten. Zo zijn studenten die de helft of minder van het aantal te behalen studiepunten in het eerste semester hebben gehaald veel vaker dan studenten die alle cursussen hebben gehaald van mening dat het bindend studieadvies een betuttelende en te strenge maatregel is. Ook zijn studenten die niet alle studiepunten hebben gehaald vaker dan studenten die alles hebben gehaald voorstander van een verlaging van de bsa-norm. Ook zien zij aanmerkelijk minder vaak het nut in van het bindend studieadvies, al zijn er zelfs onder de groep studenten die de helft of minder van het aantal te behalen studiepunten hebben gehaald iets meer personen het eens dan oneens met de stelling dat het bindend studieadvies een nuttige maatregel is. De weestand tegen een bindend studieadvies voor alle studiejaar is echter onder alle studenten ongeveer even groot, al zijn studenten die alle studiepunten hebben gehaald iets minder negatief.

Het overgrote deel van de studenten hoort bijtijds, dat wil zeggen uiterlijk tijdens de introductieperiode, voor het eerst over het bindend studieadvies. Iets minder dan helft van de studenten heeft zelfs al voor aanvang van de studie erover gehoord. Wel lijken studenten die niet alle studiepunten hebben gehaald vaker dan studenten die alles hebben gehaald pas na de introductieperiode van het bindend studieadvies te hebben gehoord. Bij de beoordeling van de kwaliteit van de verkregen informatie is een soortgelijke trend waar te nemen: hoe meer studiepunten studenten hebben gehaald, hoe positiever zij zijn over deze informatie. Studenten die de helft of minder van het aantal te behalen studiepunten hebben gehaald zijn het minst vaak tevreden. Over het algemeen zijn studenten echter tevreden over de informatie die zij hebben gekregen over het bindend studieadvies.

Een zeer groot deel van de studenten heeft op het moment van enquêteren contact gehad met hun tutor. Slechts een klein aantal studenten geeft aan niet te weten wie hun tutor is. Een meerderheid van de respondenten is tevreden over de informatie over de studievoortgang, de bereikbaarheid van de tutor en de hoeveelheid contact met de tutor. Ruim een derde van de studenten zou echter vaker contact met hun tutor willen.

Naar aanleiding van de studieresultaten van het eerste semester zegt iets minder dan een kwart van de studenten extra studiebegeleiding te zoeken, met name van een studieadviseur en tutor. Slechts een klein deel van de studenten zegt zich te willen wenden tot een studentendecaan of –psycholoog. Het zijn vooral studenten die niet alle studiepunten hebben gehaald, en dan met name hen die de helft of minder hebben gehaald, die aangeven extra begeleiding te willen zoeken. Toch is minder dan de helft van hen voornemens om extra begeleiding te zoeken. Studenten die alle studiepunten hebben gehaald, lijken weinig behoefte te hebben aan extra begeleiding. Minder dan een vijfde van hen geeft aan deze te willen zoeken.

Iets minder dan de helft van de studenten zegt dat het bindend studieadvies hen stimuleert om hard te studeren. Hierbij is nauwelijks verschil waar te nemen tussen studenten die wel en studenten die niet alle studiepunten hebben gehaald. Het aantal uren dat per week aan de studie wordt besteed, is echter aan de lage kant: gemiddeld minder dan 25 uur per week, waarbij studenten die alle studiepunten hebben gehaald iets meer tijd in hun studie steken dan studenten die niet alles hebben gehaald.

Het bindend studieadvies lijkt wel vooral invloed te hebben op de studiehouding van de studenten die niet alle studiepunten hebben gehaald. Zij ervaren veel vaker dan studenten die alle studiepunten hebben gehaald dat het bindend studieadvies voor een te grote studiedruk zorgt. Ook vinden zij de moeilijkheidsgraad van hun opleiding aanzienlijk vaker aan de hoge kant en zijn zij vaker van plan om in het tweede semester meer tijd aan hun studie te besteden en vaker colleges bij te wonen. Bovendien zijn studenten die niet alle studiepunten hebben gehaald vaker gaan twijfelen over studiekeuze dan studenten die alle studiepunten hebben gehaald, die juist minder zijn gaan twijfelen. Van de studenten die de helft of minder van het aantal te behalen studiepunten hebben gehaald, is zelfs de helft gaan twijfelen over zijn of haar studiekeuze. Voor aanvang van hun studie twijfelden zij slechts iets vaker dan studenten die uiteindelijk alle studiepunten hebben gehaald. Studenten die alle cursussen hebben gehaald zijn het vaakst van plan om even vaak colleges bij te wonen en even veel tijd aan de studie te besteden. Slechts weinigen onder hen geven aan minder aan hun studie te gaan doen, dus het bindend studieadvies lijkt wat dat betreft geen negatieve uitwerking te hebben op de studiehouding van deze groep. Wel zijn zij minder vaak geneigd om meer tijd aan hun studie te besteden.

Voorwoord

Voor u ligt het onderzoeksrapport van het tweede onderzoek dat Stichting Onderwijs Evaluatie Rapport in het academisch jaar 2006-2007 heeft uitgevoerd.

Het bindend studieadvies is de laatste jaren een veel besproken onderwerp binnen het hoger onderwijs. Enkele universiteiten in Nederland hebben met deze regeling te maken, zo ook de Universiteit Utrecht. Sinds 2004-2005 hanteert een tweetal opleidingen aan de Universiteit Utrecht een bindend studieadvies. Voorlopige signalen bij deze opleidingen over de maatregel zijn positief. Hierop volgden enkele overige opleidingen, en nu nog steeds neemt het aantal opleidingen dat een bindend studieadvies hanteert toe. Het bindend studieadvies speelt dan ook een grote rol binnen de Universiteit Utrecht.

Niettemin is er weinig onderzoek verricht naar de ervaringen van de student met het bindend studieadvies. Om deze reden heeft Stichting O.E.R. een onderzoek uitgevoerd waarin deze vraag centraal staat. Met dit rapport willen we de meningen en ervaringen van eerstejaars bachelorstudenten aan de Universiteit Utrecht in kaart brengen.

Ik hoop dat u dit onderzoeksrapport met interesse zult lezen.

Utrecht, juli 2007

Marloes van Kuppevelt

Voorzitter Stichting Onderwijs Evaluatie Rapport 2006-2007

Inhoudsopgave

1. Inleiding	2
2. Onderzoeksopzet	4
3. Resultaten	6
3.1 Principe	6
3.2 Informatievoorziening	10
3.3 Studiebegeleiding	11
3.4 Studiehouding	14
4. Conclusie	18
5. Discussie	20
Nawoord	21
Geraadpleegde bronnen	22
Bijlagen	23
I Vragenlijst	24
II Overzicht aantal respondenten per cluster en opleiding	28
III Data per opleidings- en ECTS-cluster	29
IV Data per opleiding	38

1. Inleiding

Sinds september 2004 hanteren de bacheloropleidingen Psychologie en Rechtsgeleerdheid een zogeheten bindend studieadvies. Dit houdt in dat studenten die aan het eind van het eerste studiejaar niet voldoende studiepunten (ECTS) hebben behaald hun opleiding moeten staken. Psychologie en Rechtsgeleerdheid waren daarmee de eerste opleidingen aan de Universiteit Utrecht met een dergelijk advies. In september 2005 volgden ook de bacheloropleidingen Economie, Farmacie en Wijsbegeerte.

In het collegejaar 2006-2007 hanteren zeventien Utrechtse bacheloropleidingen een bindend studieadvies. Naast de hierboven genoemde opleidingen, geldt het bindend studieadvies inmiddels ook voor alle opleidingen aan de faculteiten Geowetenschappen en Sociale Wetenschappen, en voor de opleiding Geschiedenis.

<i>Opleiding</i>	<i>Bsa sinds</i>	<i>Hoogte bsa</i>
Aardwetenschappen	2006-2007	37,5 ECTS
Algemene Sociale Wetenschappen	2006-2007	37,5 ECTS
Culturele antropologie	2006-2007	37,5 ECTS
Diergeneeskunde	2006-2007	30 ECTS
Economie	2005-2006	30 ECTS
Farmacie	2005-2006	30 ECTS
Geschiedenis	2006-2007	37,5 ECTS
Milieu-maatschappijwetenschappen	2006-2007	37,5 ECTS
Milieu-natuurwetenschappen	2006-2007	37,5 ECTS
Natuurwetenschap en innovatiemanagement	2006-2007	37,5 ECTS
Onderwijskunde	2006-2007	37,5 ECTS
Pedagogiek	2006-2007	37,5 ECTS
Psychologie	2004-2005	37,5 ECTS
Rechtsgeleerdheid	2004-2005	30 ECTS
Sociale geografie en planologie	2006-2007	37,5 ECTS
Sociologie	2006-2007	37,5 ECTS
Wijsbegeerte	2005-2006	37,5 ECTS

Figuur 1.1 Overzicht opleidingen Universiteit Utrecht die in 2006-2007 een bindend studieadvies hanteren

Per september 2007 zullen nagenoeg alle opleidingen aan de faculteit Geesteswetenschappen een bindend studieadvies gaan kennen. Studenten aan deze opleidingen zullen dan in het eerste jaar ten minste 37,5 ECTS moeten halen om hun studie te mogen voortzetten. In de toekomst zal het bindend studieadvies bij meer Utrechtse bacheloropleidingen worden ingevoerd.

Beleid omtrent bindend studieadvies

Volgens het Strategisch Plan 2005-2009 van de Universiteit Utrecht (2005) moeten studenten worden gestimuleerd om het beste uit zichzelf te halen, onder meer door hen te wijzen op hun studievoortgang en –perspectief. Bij tegenvallende resultaten zullen studenten geconfronteerd moeten worden met de consequenties. Het beoogde doel van het bindend studieadvies is om tachtig procent van de studenten met een positief advies het bachelordiploma binnen vier jaar te laten halen. Het bindend studieadvies is echter ook bedoeld om tijdig te kijken of studenten een juiste studiekeuze hebben gemaakt. Studenten met een negatief bindend studieadvies zullen door de universiteit worden begeleid bij het kiezen van een andere opleiding. Na een negatief advies mogen studenten zich namelijk enkele jaren niet opnieuw inschrijven voor de betreffende opleiding aan de Universiteit Utrecht.

Het bindend studieadvies aan andere universiteiten

De Universiteit Utrecht is niet de enige Nederlandse universiteit die een bindend studieadvies kent. De Universiteit van Leiden was in 1997 de eerste Nederlandse universiteit die het bindend studieadvies invoerde. Ook aan de Erasmus Universiteit in Rotterdam en de Universiteit van Tilburg kennen inmiddels alle bacheloropleidingen een bindend studieadvies, variërend van 36 tot 40 ECTS. Aan de Universiteit van Maastricht, de Universiteit van Amsterdam en de Vrije Universiteit hanteren enkele opleidingen een bindend studieadvies. Studenten aan de faculteit der Psychologie en Pedagogiek aan de Vrije Universiteit moeten de meeste studiepunten halen om hun studie te mogen na het eerste jaar te mogen voortzetten: 42 ECTS. Sommige universiteiten stellen bovendien als aanvullende eis dat de 60 ECTS uit het eerste jaar binnen twee jaar moeten worden behaald (Wiertz, 2005).

De Radboud Universiteit Nijmegen, Open Universiteit, Technische Universiteit Delft, Universiteit Twente, Wageningen Universiteit, Rijksuniversiteit Groningen en de Technische Universiteit Eindhoven hanteren vooralsnog geen bindend studieadvies (Wiertz, 2005).

2. Onderzoeksopzet

Vraagstelling

De volgende onderzoeksvraag staat centraal in dit onderzoek: 'Wat zijn de ervaringen van voltijd eerstejaars bachelorstudenten aan de Universiteit Utrecht met het bindend studieadvies?'

Hierbij horen de volgende deelvragen:

- Wat vinden studenten van het principe achter het bindend studieadvies?
- Hoe beoordelen de studenten de voorlichting over het bindend studieadvies?
- Hoe beoordelen studenten de studiebegeleiding?
- In welke mate heeft het bindend studieadvies invloed op de studiehouding van studenten?

De doelstelling van dit onderzoek is dan ook om inzicht te krijgen in de mening van studenten over het bindend studieadvies. Het onderzoek is nadrukkelijk niet bedoeld als inventarisatie van het aantal studenten dat al dan niet te maken gaat krijgen met een negatief bindend studieadvies. Deze cijfers zullen immers door opleidingen zelf worden verzameld.

Steekproeftrekking

In het academisch jaar 2006-2007 hanteren zeventien bacheloropleidingen aan de Universiteit Utrecht een bindend studieadvies. Aangezien het qua tijd en middelen niet haalbaar was om al deze opleidingen in het onderzoek op te nemen, is gekozen voor een indeling in drie clusters van elk drie opleidingen, zodat uiteindelijk ruim de helft van de opleidingen met een bindend studieadvies vertegenwoordigd is. De twee faculteiten waarbinnen elke bacheloropleiding in het collegejaar 2006-2007 een bindend studieadvies kent, Sociale Wetenschappen en Geowetenschappen, vormen elk een apart cluster binnen de steekproef. De opleidingen met een bindend studieadvies die niet tot deze clusters horen, zijn opgenomen in een cluster 'Overig'. Binnen elk cluster zijn drie opleidingen vertegenwoordigd: de grootste, een middelgrote en (één van) de kleinste opleiding(en) qua studentenaantal.

Het cluster Sociale Wetenschappen bestaat uit de opleidingen Psychologie (de grootste opleiding binnen het cluster en tevens pionier op het gebied van het bindend studieadvies aan de Universiteit Utrecht), Culturele antropologie en Onderwijskunde. Deze drie opleidingen horen tot verschillende departementen binnen de faculteit Sociale Wetenschappen. Het cluster Geowetenschappen bestaat uit de opleidingen Sociale geografie en planologie, Aardwetenschappen en Milieu-natuurwetenschappen. Het cluster 'Overig' bestaat uit de opleidingen Rechtsgeleerdheid, Farmacie en Wijsbegeerte. De eerste opleiding is niet alleen de grootste, maar was ook samen met Psychologie de eerste Utrechtse bacheloropleiding met een bindend studieadvies. Binnen dit cluster is verder gestreefd naar een alfa-bèta-gamma-verdeling. Rechtsgeleerdheid vertegenwoordigt de gammaopleidingen, Farmacie de bètaopleidingen en Wijsbegeerte de alfaopleidingen.

<i>Sociale Wetenschappen</i>	<i>Geowetenschappen</i>	<i>Overig</i>
Psychologie	Sociale geografie en planologie	Rechtsgeleerdheid
Culturele antropologie	Aardwetenschappen	Farmacie
Onderwijskunde	Milieu-natuurwetenschappen	Wijsbegeerte

Figuur 2.1 Overzicht opleidingen steekproef

Binnen de steekproef is uitgegaan van voltijd eerstejaarsstudenten. Het bindend studieadvies geldt weliswaar ook voor deeltijdstudenten aan deze opleidingen, maar zij krijgen pas aan het eind van het collegejaar een tussentijds advies. De voltijdstudenten krijgen dit na het eerste semester, wat ook het uitgangspunt is geweest bij het opstellen van de vragenlijst en de uitgevoerde analyses. Bovendien is het aantal deeltijdopleidingen met een bindend studieadvies beperkt.

Eenbeden

Aan het onderzoek hebben uiteindelijk 741 voltijd eerstejaars bachelorstudenten deelgenomen. Van de respondenten is 32,7 procent van het mannelijke en 67,3 procent van het vrouwelijke geslacht. De gemiddelde leeftijd van de respondenten bedraagt 19,6 jaar (standaarddeviatie: 3,2). De verdeling over de verschillende clusters is als volgt¹.

Cluster	Respondenten (man/vrouw)
Sociale Wetenschappen	229 (35/194)
Geowetenschappen	161 (96/64) ²
Overig	350 (111/239)

Figuur 2.2 Aantal respondenten per opleidingscluster

De precieze verdeling per opleiding is te vinden in bijlage II.

Dataverzameling

De verzameling van de data vond plaats tussen 5 en 29 maart 2007. In deze periode zijn tijdens hoor- en werkcolleges vragenlijsten verspreid onder studenten van de opleidingen in de steekproef. De gehanteerde vragenlijst (zie bijlage I) bestond uit zowel gesloten vragen als stellingen.

Analyse

De data zijn op verschillende niveaus geanalyseerd. Er is gekeken naar mogelijke verschillen tussen de verschillende opleidingsclusters (Sociale Wetenschappen, Geowetenschappen en Overig), naar verschillen aan de hand van het aantal behaalde studiepunten in het eerste semester van het collegejaar 2006-2007 en naar uitkomsten van de negen afzonderlijke opleidingen in de steekproef.

Aan de hand van het aantal behaalde studiepunten in het eerste semester is een drietal clusters onderscheiden:

- ECTS-cluster 1: studenten die maximaal 15 van de 30 ECTS hebben gehaald
- ECTS-cluster 2: studenten die meer dan 15, maar niet alle 30 ECTS hebben gehaald
- ECTS-cluster 3: studenten die 30 ECTS en dus alle cursussen hebben gehaald

Cluster 3 is veruit het grootste: 68,7 procent van de respondenten behoort tot deze groep. Cluster 2 omvat 17,8 procent van de respondenten en cluster 1 13,5 procent.

---

¹ Van één respondent is de opleiding niet bekend.

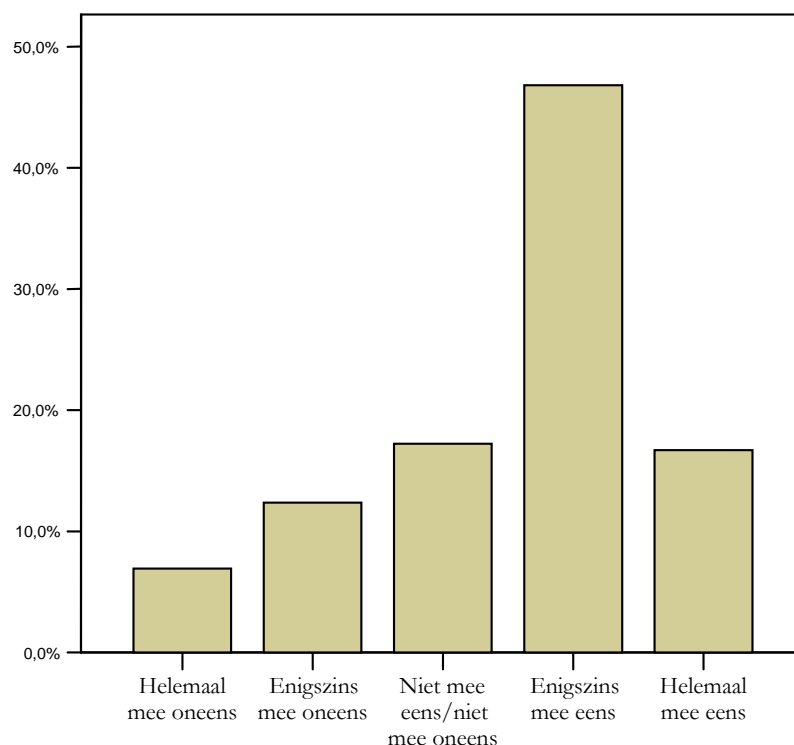
² Eén respondent heeft geen geslacht opgegeven.

3. Resultaten

In dit hoofdstuk zullen de onderzoeksresultaten worden besproken. Aan de hand van de deelvragen zullen achtereenvolgens de volgende thema's worden behandeld: principe, informatievoorziening, studiebegeleiding en studiehouding. Een overzicht van alle data is te vinden in bijlagen III (opleidings- en ECTS-clusters) en IV (opleidingsspecifiek).

3.1 Principe

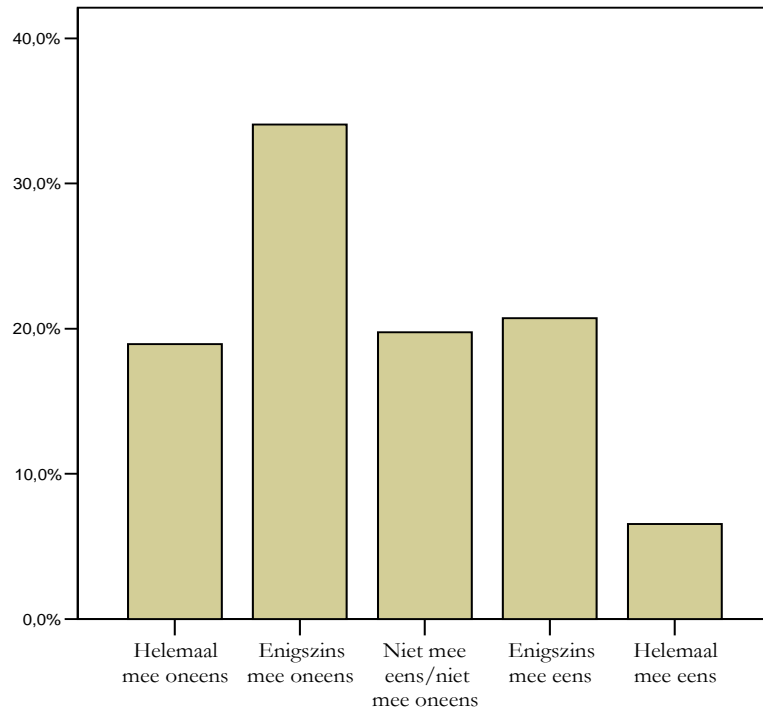
Een groot deel van de studenten (65,3 procent bij N=737) is het in meer of mindere mate eens met de stelling dat het bindend studieadvies een nuttige maatregel is. 19,2 procent is het hiermee niet eens. Studenten die de helft of minder van de te behalen studiepunten hebben gehaald (ECTS-cluster 1) zijn beduidend minder vaak van mening dat het bindend studieadvies een nuttige maatregel is: van hen is slechts 42,1 procent het ermee eens. Het aantal personen in dit cluster dat het eens is met deze stelling is echter groter dan het aantal personen dat het er niet mee eens is: 40,0 procent. Onder studenten die meer dan de helft van het te behalen aantal studiepunten heeft gehaald, maar niet alles, is 52,8 procent het in zekere mate eens met de stelling en 28,3 procent oneens. Van de studenten die alle studiepunten hebben gehaald in het eerste semester is 71,6 procent het in meer of mindere mate eens met de stelling en slechts 11,5 oneens. Studenten uit het cluster Sociale Wetenschappen zijn het meest positief: 70,4 procent van hen is het in meer of mindere mate eens met de stelling. De clusters Geowetenschappen en Overig volgen met respectievelijk 61,5 en 60,1 procent eens. Studenten van de opleidingen Psychologie en Sociale geografie en planologie zijn het het vaakst eens met de stelling, met respectievelijk 77,7 en 73,4 procent.

Figuur 3.1: 'Het bindend studieadvies is een nuttige maatregel'

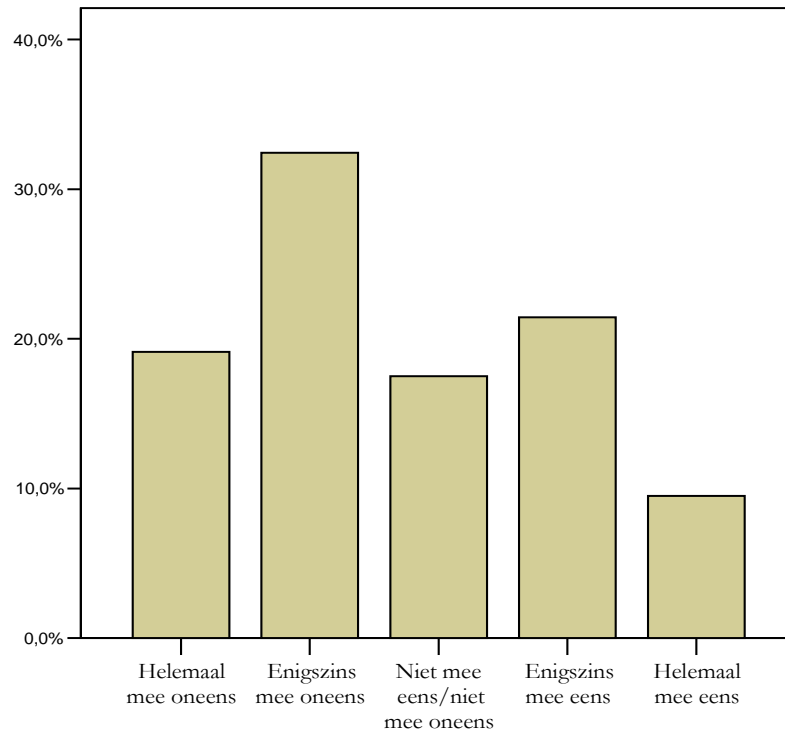
27,2 procent van de respondenten (N=734) vindt het bindend studieadvies in meer of mindere mate een betuttelende maatregel. Van de studenten die helft of minder van het aantal te behalen ECTS hebben gehaald is echter bijna de helft het in meer of mindere mate eens met de stelling: 45,2 procent, met 32,6 procent oneens. In ECTS-cluster 2 (meer dan de helft, maar niet alle studiepunten behaald) is 30,7 procent het eens en 46,4 procent oneens met de stelling. Van de studenten die alle studiepunten hebben gehaald is slechts 22,8 procent van mening dat het bindend studieadvies een betuttelende maatregel is. Van hen is

59,1 procent het oneens met de stelling. Studenten uit de clusters Overig en Geowetenschappen zijn het het vaakst eens met de stelling, met respectievelijk 31,8 en 27,5 procent. Van de studenten uit het cluster Sociale Wetenschappen is slechts 19,8 procent van mening dat het bindend studieadvies een betuttelende maatregel is. De kleine opleidingen Wijsbegeerte en Milieu-natuurwetenschappen zijn met respectievelijk 73,7 en 38,5 procent het het vaakst eens met de stelling, terwijl bij Psychologie 73,8 procent van de studenten van mening is dat het bindend studieadvies geen betuttelende maatregel is.

Figuur 3.2: 'Het bindend studieadvies is een betuttelende maatregel'

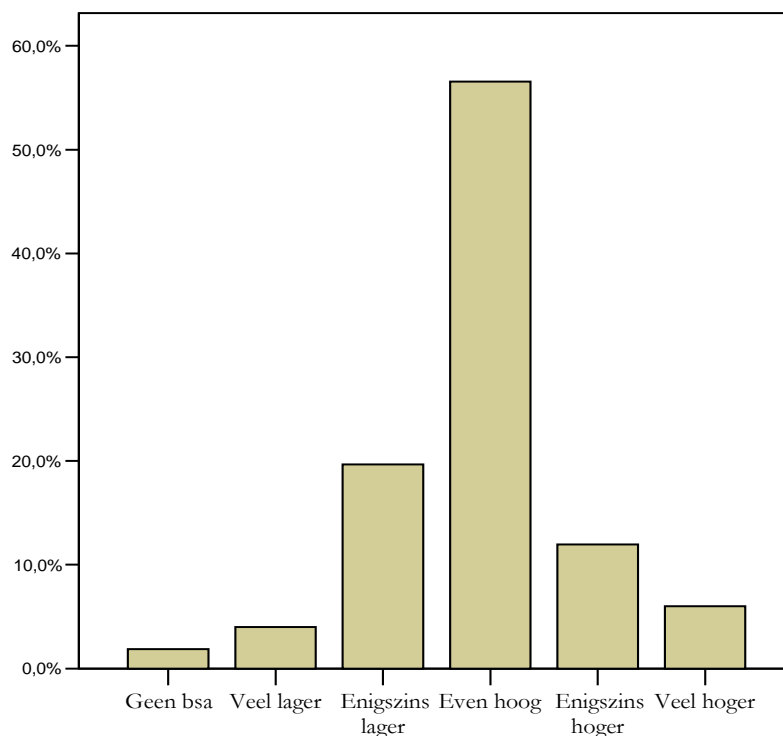
Met de stelling dat het bindend studieadvies een te strenge maatregel is, is iets meer dan de helft van de studenten (51,5 procent bij N=737) het oneens. 30,9 procent is het ermee eens. Studenten in de clusters Geowetenschappen en Sociale Wetenschappen zijn het het minst vaak eens met deze stelling, met respectievelijk 29,2 en 30,9 procent. Binnen het cluster Overig is 41,8 procent het eens met de stelling. De opleidingen Farmacie en Rechtsgeleerdheid in dit cluster kennen relatief veel studenten in ECTS-cluster 1, wat een verklaring kan zijn voor dit percentage. Studenten die de helft of minder van het aantal te behalen studiepunten hebben gehaald, zijn namelijk aanzienlijk vaker van mening dat het bindend studieadvies een te strenge maatregel is dan studenten die alles hebben gehaald in het eerste semester, met respectievelijk 63,9 procent en 22,4 procent. Studenten Culturele antropologie zijn het het vaakst eens met deze stelling (47,6 procent), terwijl studenten Psychologie met 64,4 procent het er het vaakst mee oneens zijn.

Figuur 3.3: 'Het bindend studieadvies is een te strenge maatregel'

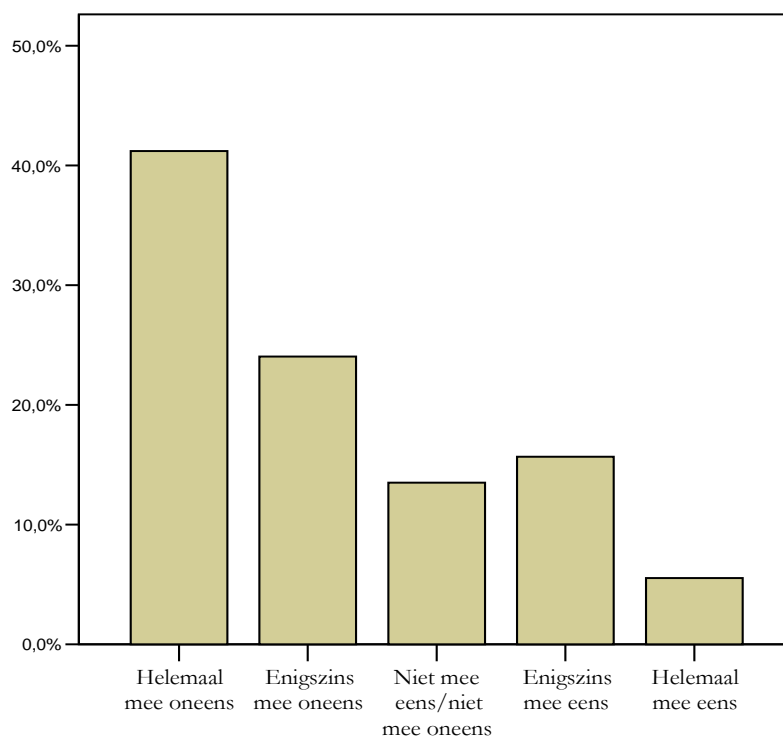
Wat betreft de hoogte van het bindend studieadvies vindt 56,6 procent van de respondenten (N=702) dat de huidige norm gehandhaafd zou moeten worden. De overige studenten zien eerder een lagere dan een hogere norm (23,7 om 18,0 procent). Slechts 1,9 procent van de respondenten ziet echter het bindend studieadvies liever verdwijnen. Studenten die de helft of minder van het aantal te behalen studiepunten hebben gehaald, zijn iets vaker voorstander van het afschaffen van het bindend studieadvies met 4,3 procent, maar ook dat percentage is laag te noemen. Er is in dit onderzoek onderscheid gemaakt tussen 'veel lager/hoger' en 'enigszins lager/hoger'. 'Veel' staat voor een verschil van meer dan 7,5 ECTS ten opzichte van de huidige norm, 'enigszins' voor een verschil van maximaal 7,5 ECTS. De huidige norm vormt zoals gezegd het uitgangspunt. Dit betekent dat 22,5 ECTS bij Rechtsgeleerdheid en Farmacie, waar de norm op 30 ECTS ligt, neerkomt op 'enigszins lager', terwijl dat bij de andere opleidingen in de steekproef 'veel lager' is, aangezien deze een norm van 37,5 ECTS hanteren.

Studenten uit het cluster Overig kiezen aanmerkelijk vaker voor een hoger (23,9 procent) dan voor een lager bindend studieadvies (13,0 procent) dan studenten uit de clusters Sociale Wetenschappen en Geowetenschappen. Het feit dat de opleidingen Rechtsgeleerdheid (27,7 procent voor een hogere norm) en Farmacie (18,2 procent voor een verhoging) in dat cluster als enige in de steekproef een bindend studieadvies van 30 in plaats van 37,5 ECTS hanteren kan dit verschil verklaren. Studenten die niet alle studiepunten in het eerste semester hebben gehaald, zijn aanzienlijk vaker voorstander van een lager bindend studieadvies: 37,7 procent van de studenten uit ECTS-cluster 1 en 34,1 procent van de studenten uit ECTS-cluster 2. Studenten die alles hebben gehaald zijn daarentegen veel vaker voorstander van een hoger bindend studieadvies: 24,2 procent. Binnen de ECTS-clusters 1 en 2 ligt dat percentage op respectievelijk 5,4 en 4,9 procent. Studenten Aardwetenschappen geven het vaakst aan een lagere norm te willen zien: 54,6 procent van hen is hier voorstander van.

Figuur 3.4: Gewenste hoogte bindend studieadvies ten opzichte van huidige norm

Ondanks deze vrij positieve geluiden spreekt slechts een klein deel van de respondenten zich uit voor een bindend studieadvies voor alle studie jaren: 21,2 procent ziet iets in deze maatregel (N=740). Voor 63,5 procent van de studenten lijkt dat geen optie. Studenten uit het cluster Sociale Wetenschappen staan het meest open voor een bindend studieadvies voor alle studie jaren, met 26,7 procent. Binnen de clusters Geowetenschappen en Overig ligt dat percentage op respectievelijk 17,4 en 19,5 procent.

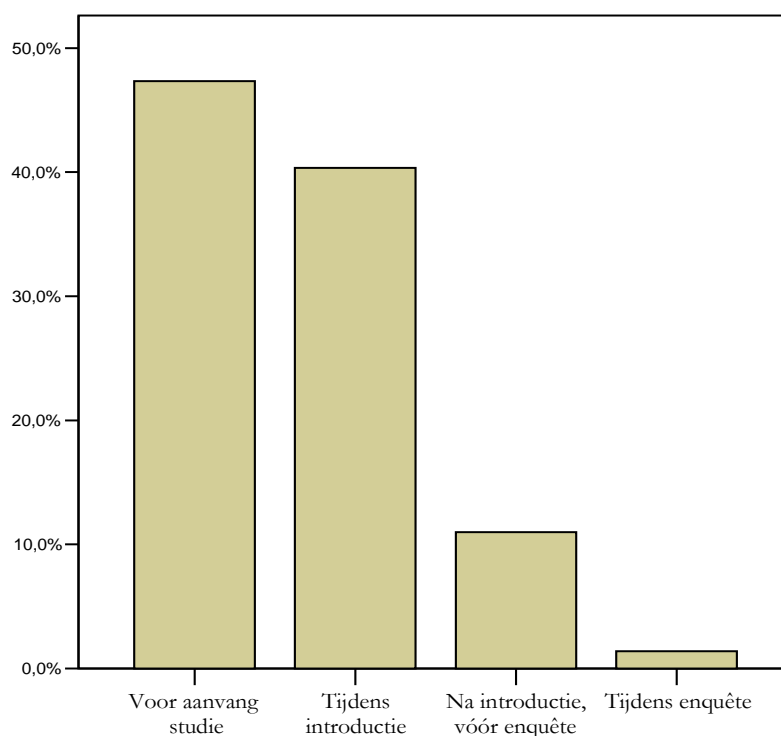
Figuur 3.5: 'Het bindend studieadvies zou voor alle studie jaren moeten gelden'

Gekeken vanuit het aantal studiepunten dat studenten hebben gehaald, valt op dat studenten die alles hebben gehaald vaker voorstander zijn van een bindend studieadvies voor alle jaren, maar niet veel vaker dan studenten die de helft of minder van het aantal te behalen studiepunten hebben gehaald, met respectievelijk 22,9 en 17,9 procent ‘eens’. Op opleidingsniveau staan studenten Psychologie (28,0 procent) en Onderwijskunde (26,9 procent) het meest positief tegenover een uitbreiding van het bindend studieadvies, terwijl men bij de derde opleiding in het cluster Sociale Wetenschappen, Culturele antropologie, juist tegen deze maatregel is: 76,1 procent van de studenten van deze opleiding is het niet eens met de stelling.

3.2 Informatievoorziening

De meeste studenten horen reeds tijdens het studiekeuzeprocés voor het eerst over het bindend studieadvies: 47,3 procent (N=729). Voor nog eens 40,3 procent is de introductieperiode van de opleiding of faculteit de eerste kennismaking met deze maatregel. Dit betekent dat 87,6 procent van de respondenten uiterlijk tijdens de introductieweek er voor het eerst over hoorde. Van de overige respondenten hoorde 11,0 procent na de introductie voor het eerst over het bestaan van het bindend studieadvies, en 1,4 procent zegt voor het invullen van de vragenlijst niet van het bindend studieadvies te hebben geweten. Studenten uit het cluster Overig hoorden het vaakst tijdens het studiekeuzeprocés voor het eerst over de maatregel: 51,2 procent. Voor de clusters Sociale Wetenschappen en Geowetenschappen ligt dat percentage op respectievelijk 42,5 en 45,6 procent. Hoewel studenten binnen het cluster Sociale Wetenschappen het minst vaak tijdens het studiekeuzeprocés voor het eerst horen over het bindend studieadvies, zijn studenten binnen dit cluster wel het vaakst uiterlijk tijdens de introductieperiode op de hoogte van het bestaan van de maatregel: 93,8 procent. Bij Geowetenschappen is dat 82,5 procent en binnen het cluster Overig 86,0 procent.

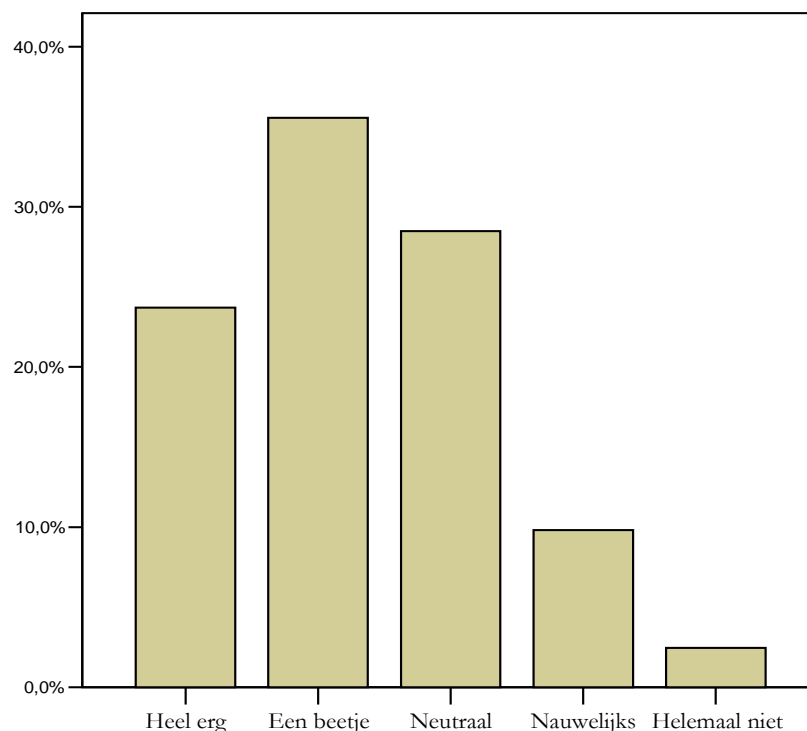

Figuur 3.6: Wanneer voor het eerst gehoord over bindend studieadvies?

Opvallend zijn de resultaten aan de hand van de verschillende ECTS-clusters. Studenten die de helft of minder van het aantal te behalen studiepunten hebben gehaald, geven het minst vaak aan tijdens het studiekeuzeprocés voor het eerst over het bindend studieadvies te hebben gehoord: 35,1 procent, terwijl

dat voor de ECTS-clusters 2 en 3 respectievelijk 44,9 en 50,9 procent is. Uiteindelijk heeft 81,9 procent van de studenten in ECTS-cluster 1 uiterlijk tijdens de introductieperiode voor het eerst over het bindend studieadvies gehoord. Voor ECTS-cluster 2 is dat 85,8 procent en voor studenten die alle studiepunten in het eerste semester hebben gehaald is dat 89,4 procent. Binnen ECTS-clusters 1 en 2 zegt tot slot respectievelijk 2,1 en 2,4 procent vóór het invullen van de vragenlijst niet te hebben gehoord over het bindend studieadvies. Studenten Aardwetenschappen geven het vaakst aan pas na de introductie voor het eerst te hebben gehoord over het bindend studieadvies (29,8 procent). Van de respondenten binnen de opleiding Culturele antropologie heeft daarentegen iedereen uiterlijk tijdens de introductieperiode kennisgemaakt met de maatregel.

De meeste studenten zijn tevreden over de informatie die zij hebben gehad over het bindend studieadvies: 59,3 procent (N=734). 12,3 procent van de respondenten geeft aan niet of nauwelijks tevreden te zijn over de verkregen informatie. Studenten binnen het cluster Sociale Wetenschappen zijn veruit het meest tevreden over de verkregen informatie, met 70,3 procent. Binnen de clusters Geowetenschappen en Overig is respectievelijk 53,8 en 54,6 procent van de studenten tevreden. Gekeken aan de hand van het aantal behaalde studiepunten in het eerste semester, valt op dat studenten die niet alles hebben gehaald aanzienlijk minder tevreden zijn over de verkregen informatie dan studenten die alles hebben gehaald. Studenten die minder dan de helft van het aantal te behalen studiepunten hebben gehaald zijn het minst te spreken over de verkregen informatie. Van hen is slechts 39,3 procent tevreden over deze informatie en 22,3 ontevreden. Studenten die alles hebben gehaald zijn veel meer te spreken over de verkregen informatie. Van hen is 64,5 procent tevreden en slechts 8,7 procent ontevreden. Op opleidingsniveau zijn studenten Psychologie het meest, en studenten Aardwetenschappen het minst positief.

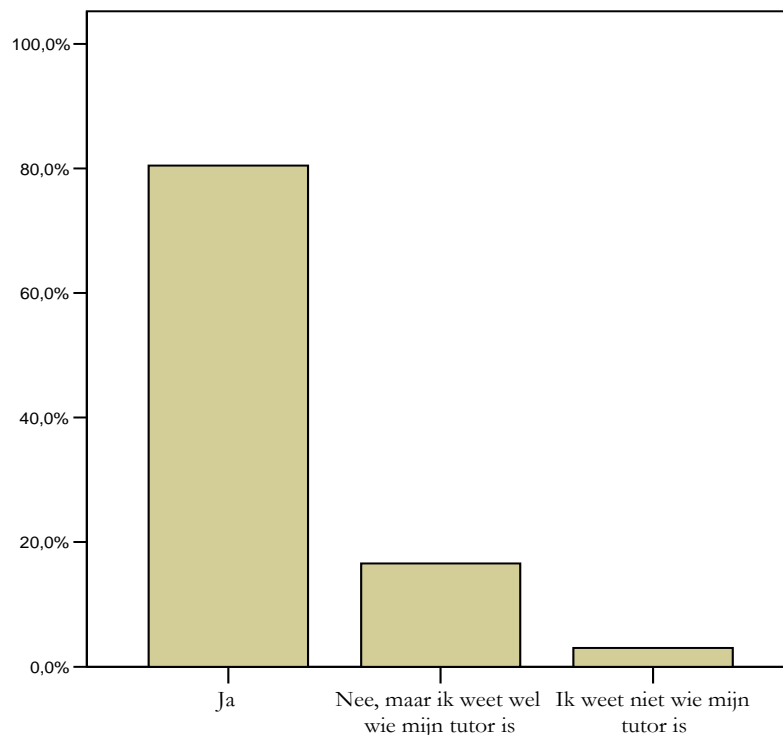
Figuur 3.7: Tevredenheid over verkregen informatie bindend studieadvies

3.3 Studiebegeleiding

Een groot deel van de studenten heeft reeds gesproken met zijn of haar tutor, namelijk 80,5 procent (N=737). Van de overige respondenten heeft 16,6 procent nog niet met zijn of haar tutor gesproken en

weet 3,0 procent niet wie zijn of haar tutor is. Er zijn weinig verschillen waar te nemen tussen de verschillende clusters. Studenten uit het cluster Geowetenschappen hebben het vaakst al contact gehad met hun tutor: 85,0 procent, terwijl van de studenten uit de clusters Sociale Wetenschappen en Overig respectievelijk 80,8 en 78,4 procent met hun tutor heeft gesproken. Studenten die de helft of minder van het te behalen aantal studiepunten hebben gehaald, hebben iets vaker contact gehad met hun tutor (83,0 procent), dan studenten uit de ECTS-clusters 2 en 3 (respectievelijk 79,5 en 80,7 procent). Bijna alle studenten van de kleine opleidingen Onderwijskunde en Wijsbegeerte geven aan al gesproken te hebben met hun tutor. Van de studenten Culturele antropologie en Milieu-natuurwetenschappen heeft daarentegen een veel kleiner deel op het moment van enquêteren reeds contact gehad met de tutor.

Iets meer dan de helft van de respondenten is tevreden over de informatie over de studievoortgang die zij heeft gekregen van hun tutor (N=609). Ongeveer een vijfde van de respondenten (20,8 procent) is hierover niet tevreden. Studenten in het cluster Sociale Wetenschappen zijn het meest tevreden over deze informatie, met 60,7 procent. Binnen de clusters Geowetenschappen en Overig is respectievelijk 49,0 en 45,7 procent van de studenten tevreden. Binnen de drie ECTS-clusters zijn weinig verschillen waar te nemen. Studenten in het tweede cluster zijn zowel het meest tevreden (55,3 procent), als het meest ontevreden (26,2 procent).

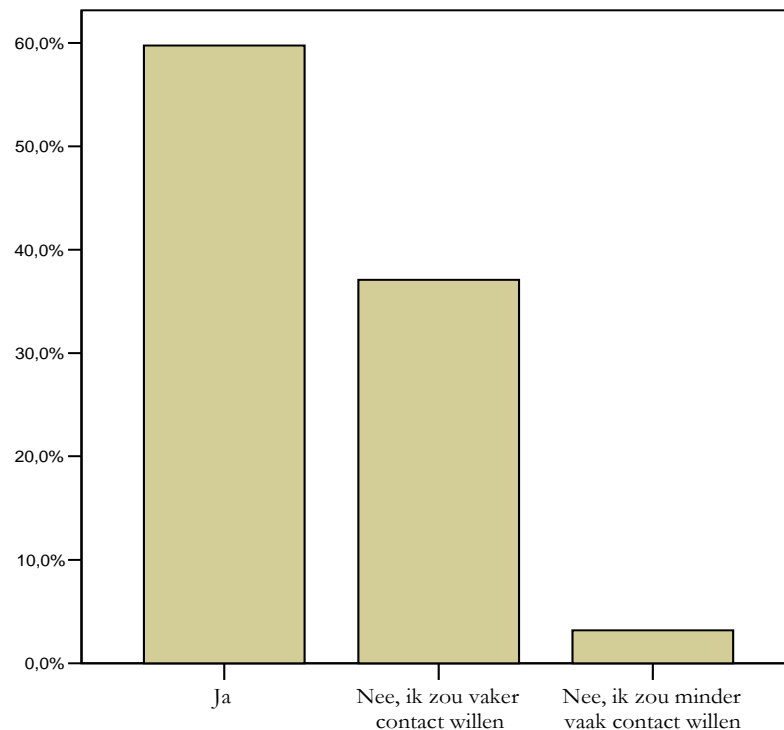

Figuur 3.8: Heeft respondent al gesproken met tutor?

Over de bereikbaarheid van de tutor is 57,3 procent van de respondenten tevreden en 15,4 procent ontevreden (N=713). Studenten binnen het cluster Sociale Wetenschappen zijn het meest tevreden met 68,9 procent, aanzienlijk meer dan binnen de clusters Geowetenschappen (55,1 procent) en Overig (50,7 procent).

Wat betreft de hoeveelheid contact met de tutor geeft 59,8 procent van de respondenten aan tevreden te zijn (N=728). 37,1 procent zou meer contact met de tutor willen, terwijl 3,2 procent minder contact wenst. Studenten in het cluster Geowetenschappen zijn het meest tevreden over de hoeveelheid contact (69,2 procent), terwijl men in het cluster Overig vaker meer contact zou willen (41,8 procent). Studenten die de

helpt of minder van het aantal te behalen studiepunten hebben gehaald, zijn het minst tevreden over de hoeveelheid contact, al zijn de verschillen met de overige ECTS-clusters niet zeer groot. Wel opvallend is dat respondenten binnen ECTS-cluster 1 vaker aangeven minder contact met de tutor te wensen dan studenten binnen de twee overige clusters.

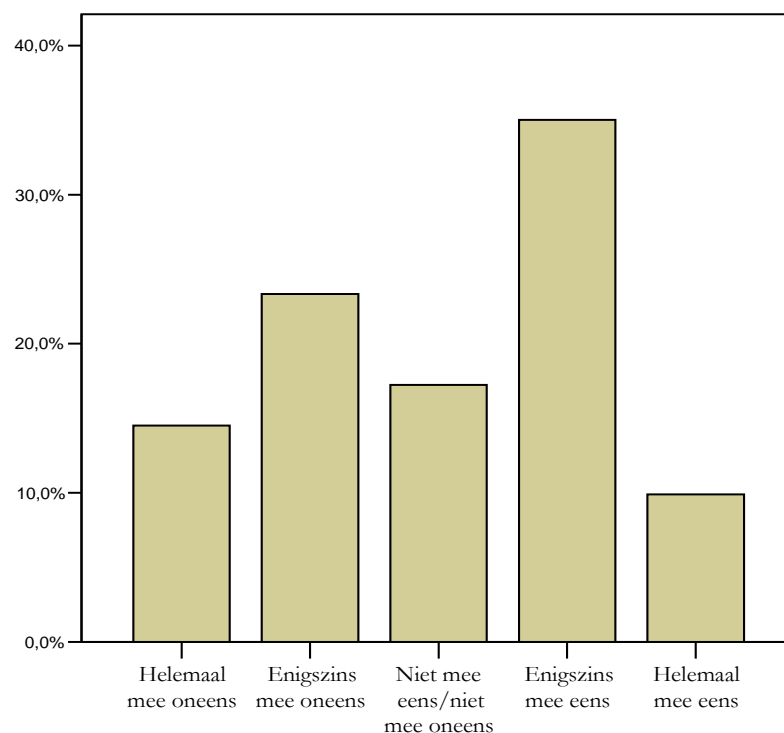
Figuur 3.9: Tevreden over hoeveelheid contact met tutor?

Gevraagd is ook of studenten extra contact willen zoeken met hun tutor of met een andere vorm van studiebegeleiding (studieadviseur, studentendecaan en studentenpsycholoog) naar aanleiding van de studieresultaten van het eerste semester. Iets minder dan een kwart (24,3 procent bij N=736) geeft dat aan. Het zijn met name studenten uit ECTS-cluster 1 die aangeven extra studiebegeleiding te willen zoeken: 42,6 procent. Voor ECTS-cluster 2 ligt dat percentage op 35,4 procent en van de studenten die alle studiepunten hebben gehaald zegt 17,3 procent extra begeleiding te willen zoeken.

Van de respondenten geeft 14,9 procent aan extra contact te willen met zijn of haar tutor. Dit geldt met name voor studenten die niet alle studiepunten in het eerste semester hebben gehaald, waarbij de ECTS-clusters 1 (29,0 procent extra contact) en 2 (25,4 procent) elkaar niet veel ontlopen. Vergelijkbare cijfers zijn er waar te nemen voor de hoeveelheid studenten die extra contact met een studieadviseur willen zoeken, namelijk 15,4 procent. Ook hier zijn het de studenten die niet alle studiepunten hebben gehaald die vaker extra contact wensen, al wordt het verschil tussen ECTS-cluster 1 (30,9 procent extra contact) en 2 (21,6 procent) groter. Slechts een zeer klein deel van de studenten geeft aan extra contact met een studentendecaan en/of –psycholoog te willen zoeken. In beide gevallen gaat het om 3,3 procent van de respondenten. Voor beide geldt wederom dat studenten uit ECTS-clusters 1 en 2 het vaakst contact wensen. Voor de studentendecaan betreft het 7,6 procent uit cluster 1 en 4,9 procent uit cluster 2, voor de studentenpsycholoog gaat het om respectievelijk 11,8 en 4,1 procent. In alle gevallen zijn studenten die alle studiepunten van het eerste semester hebben gehaald het minst vaak van plan om (extra) contact te zoeken met tutor (8,8 procent), studieadviseur (11,1 procent), studentendecaan (2,1 procent) en/of studentenpsycholoog (1,4 procent).

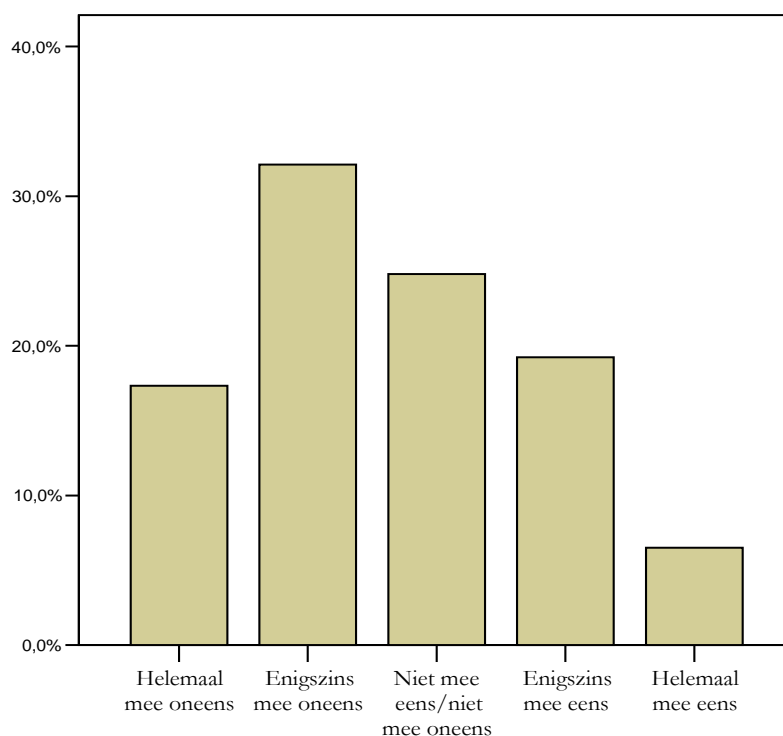
3.4 Studiehouding

Met de stelling 'Het bindend studieadvies stimuleert mij om harder te studeren' is 44,9 van de respondenten het enigszins of helemaal eens en 37,8 procent het in meer of mindere mate oneens (N=737). Met name studenten uit het cluster Sociale Wetenschappen zeggen dat het bindend studieadvies hen stimuleert om harder te studeren. Van hen is 55,4 procent het eens en 30,1 procent het oneens met de stelling. Studenten binnen het cluster Geowetenschappen zijn het iets vaker eens dan oneens met de stelling (39,2 om 38,5 procent) en studenten uit het cluster Overig zijn het vaker oneens dan eens met de stelling (42,4 om 40,8 procent). Er is weinig verschil waar te nemen tussen studenten uit ECTS-clusters 1 en 3. In beide clusters is men het ongeveer even vaak eens (respectievelijk 44,7 en 44,2 procent) als oneens (38,3 en 37,1 procent) met de stelling. Studenten uit ECTS-cluster 2 zijn het er zowel vaker mee eens (49,2 procent) als mee oneens (40,5 procent). Studenten Psychologie en Onderwijskunde geven het vaakst aan dat het bindend studieadvies hen stimuleert om harder te studeren, met respectievelijk 60,3 en 57,7 procent eens.

Figuur 3.10: 'Het bindend studieadvies stimuleert mij om harder te studeren'

Ongeveer een kwart van de respondenten (25,7 procent) is het enigszins of helemaal eens met de stelling dat het bindend studieadvies voor een te grote studiedruk zorgt (N=738). Bijna de helft (49,4 procent) is het hiermee echter niet eens. Studenten uit het cluster Overig zijn het het vaakst eens met de stelling (31,1 procent). In dit cluster zitten de opleidingen Farmacie en Wijsbegeerte, die de grootste gemiddelde tijdsinvestering (respectievelijk 29,4 en 27,8 uur per week) binnen de steekproef kennen, wat dit resultaat zou kunnen verklaren. Studenten die de helft of minder van het aantal te behalen ECTS hebben gehaald, zijn het vaakst van mening dat het bindend studieadvies voor een te grote studiedruk zorgt: 47,4 procent is het in meer of mindere mate eens met de stelling. Van de studenten die alles hebben gehaald is slechts 18,5 procent het hiermee eens en 57,1 procent oneens.

Figuur 3.11: 'Het bindend studieadvies zorgt voor een te grote studiedruk'

Ongeveer tweederde van de respondenten (67,3 procent bij N=727) vindt de moeilijkheidsgraad van de eigen opleiding voldoende. 23,0 procent van de studenten vindt de moeilijkheidsgraad te hoog en 9,8 procent noemt deze aan de lage kant. De opleiding Farmacie springt er uit wat betreft de eerste categorie: 63,7 procent van de studenten aan deze opleiding vindt de moeilijkheidsgraad aan de hoge kant. Studenten die de helft of minder van het aantal te behalen studiepunten hebben gehaald vinden hun opleiding veel vaker moeilijk (55,8 procent) dan studenten die alles hebben gehaald (14,0 procent). Die vinden op hun beurt de moeilijkheidsgraad vaker aan de lage kant (12,4 procent) dan studenten uit ECTS-clusters 1 (4,2 procent) en 2 (5,6 procent).

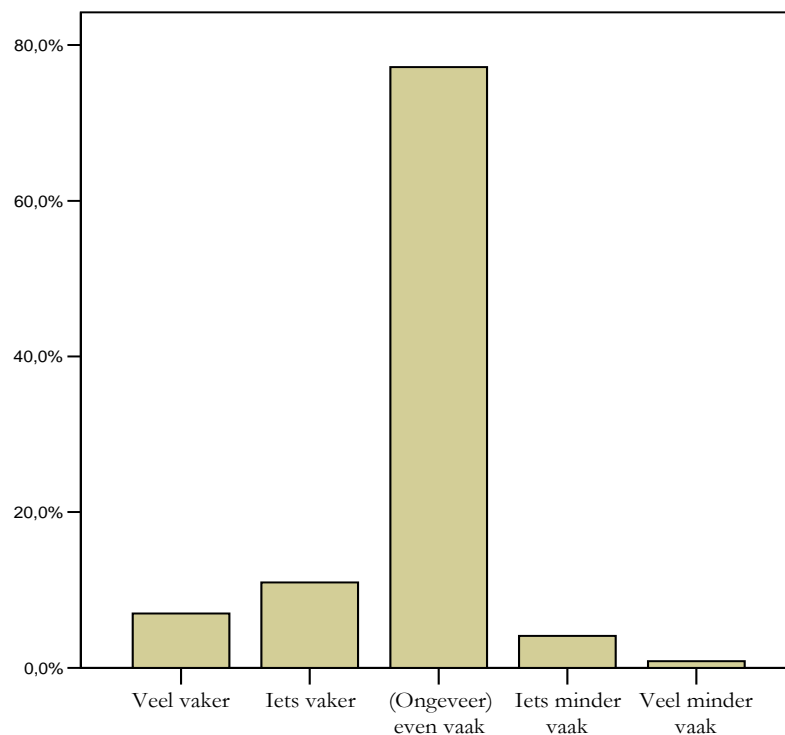
De meeste respondenten, 88,3 procent om precies te zijn, waren voor aanvang van hun studie redelijk of zeer zeker over hun studiekeuze (N=733). Studenten die de helft of minder van het aantal te behalen studiepunten heeft gehaald waren enigszins vaker onzeker over hun studiekeuze (14,8 procent), maar het verschil met de overige ECTS-clusters is klein. De opleiding Farmacie is een uitschieter: 21,3 procent van de studenten aan deze opleiding was voor aanvang van de studie in meer of mindere mate onzeker over de studiekeuze. Dit relatief hoge percentage zou wellicht verklaard kunnen worden voor studenten die Farmacie zijn gaan studeren, omdat zij zijn uitgeloot voor een andere opleiding.

Naar aanleiding van de resultaten van het eerste semester is 15,0 procent van de respondenten gaan twijfelen over zijn of haar studiekeuze (N=733). Van de studenten die de helft of minder van het aantal te behalen studiepunten hebben gehaald is echter iets meer dan de helft gaan twijfelen, terwijl aanvankelijk 85,2 procent van hen zeker was over de studiekeuze. Studenten die alles hebben gehaald zijn minder gaan twijfelen: 11,4 procent van hen was voor aanvang in meer of mindere mate onzeker over de studiekeuze, maar na het eerste semester is dat nog maar 6,8 procent.

Bijna driekwart van de respondenten (73,2 procent bij N=730) heeft in het eerste semester gemiddeld 80 tot 100 procent van de onderwijsbijeenkomst bijgewoond. Nog eens 20,4 procent heeft 60 tot 80 procent bijgewoond. Slechts 6,4 procent heeft gemiddeld minder dan 60 procent van de colleges bezocht. Studenten binnen het cluster Sociale Wetenschappen (met name Psychologie) bezoeken aanzienlijk minder

vaak colleges dan studenten uit de andere clusters: 57,3 procent van hen is gemiddeld bij 80 tot 100 procent van de colleges aanwezig geweest, in tegenstelling tot 82,9 procent in het cluster Geowetenschappen en 79,1 procent in het cluster Overig. Studenten die alle studiepunten in het eerste semester hebben gehaald, wonen enigszins vaker colleges bij dan studenten die niet alles hebben gehaald. 74,8 procent van de studenten uit ECTS-cluster 3 heeft namelijk 80 tot 100 procent van de colleges bezocht, terwijl dat voor ECTS-clusters 1 en 2 respectievelijk 67,7 en 70,6 procent is.

Naar aanleiding van de resultaten van het eerste semester is 17,9 procent van de respondenten voornemens om vaker colleges bij te wonen en 4,9 procent is van plan minder vaak colleges te bezoeken (N=731). Het merendeel van de studenten (77,2 procent) blijft echter even vaak colleges bijwonen. Van de studenten in het cluster Sociale Wetenschappen, die minder trouw colleges bijwonen dan studenten uit de overige clusters, is 18,5 procent van plan om vaker naar colleges te gaan, terwijl 9,3 procent van hen minder vaak colleges wil gaan bezoeken. Studenten in het cluster Overig zijn het vaakst van plan om vaker naar colleges te gaan: 22,6 procent, terwijl slechts 2,0 procent van hen voornemens is minder vaak te gaan. Van de studenten die de helft of minder van het te behalen aantal studiepunten heeft gehaald is 46,8 van plan om vaker en 2,1 procent om minder vaak colleges bij te wonen. Studenten die alles hebben gehaald lijken minder noodzaak te zien om de frequentie van hun collegebezoek aan te passen: 83,2 procent van hen blijft even vaak naar college te gaan. 10,4 procent zegt vaker te willen gaan, terwijl 6,4 procent van plan is om minder vaak colleges bij te wonen. Op opleidingsniveau vallen Farmacie en Psychologie op. 20,2 procent van de studenten van de eerste opleiding zegt vaker colleges te gaan bijwonen, terwijl 92,2 procent in het eerste semester al gemiddeld 80 tot 100 procent heeft bijgewoond. Van de studenten Psychologie geeft daarentegen 12,0 procent aan minder vaak naar colleges te gaan, terwijl studenten van deze opleiding al relatief minder vaak colleges bijwonen.

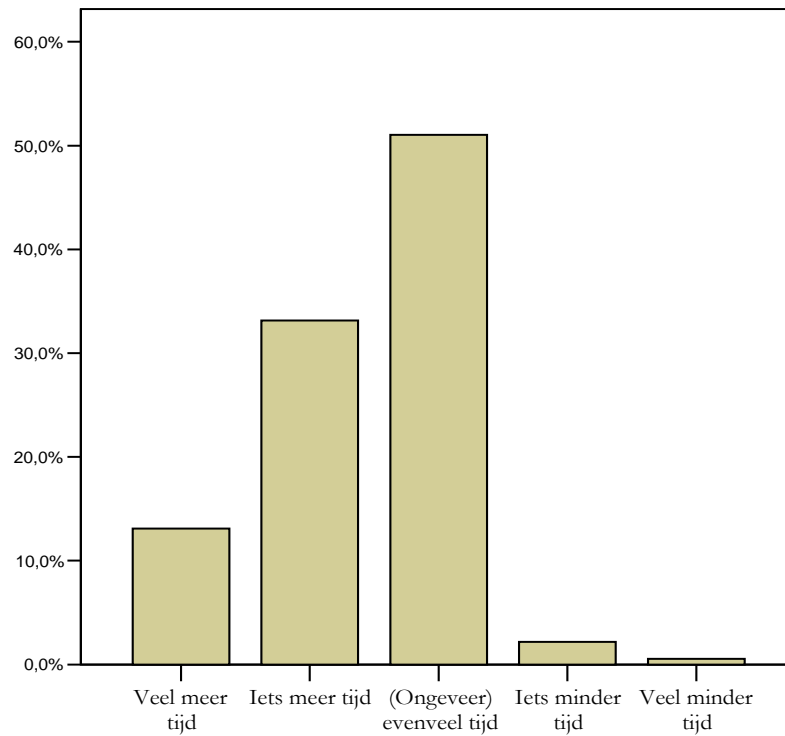

Figuur 3.12: Van plan vaker colleges bij te wonen?

De respondenten hebben in het eerste semester gemiddeld 24,75 uur per week aan hun studie besteed, met inbegrip van de contacturen (N=716). Studenten die alle studiepunten hebben gehaald, hebben iets meer tijd aan hun studie besteed (25,14 uur) dan studenten in de ECTS-clusters 1 (23,97 uur) en 2 (24,53 uur).

De tijdsinvestering per opleiding varieert van 20,6 uur per week bij Culturele antropologie tot 29,4 uur bij Farmacie.

Naar aanleiding van de studieresultaten in het eerste semester is 46,3 procent van de respondenten voornemens om meer tijd aan zijn of haar studie te gaan besteden (N=733). Met name studenten die de helft of minder van het aantal te behalen studiepunten hebben gehaald, zijn van plan hun tijdsinvestering te verhogen: 85,3 procent, terwijl niemand in deze groep zegt minder tijd in de studie te gaan steken. Van de studenten in ECTS-cluster 2 is 66,9 procent van plan meer tijd en 0,8 procent minder tijd aan de studie te gaan besteden. Van de studenten die alle studiepunten hebben gehaald zegt 32,1 procent meer tijd aan de studie te gaan besteden, terwijl 3,7 procent van hen zegt minder tijd aan de studie te gaan besteden.

Figuur 3.13: Van plan meer tijd aan studie te besteden?

4. Conclusie

Uit dit onderzoek is gebleken dat eerstejaarsstudenten behoorlijk positief lijken over het bindend studieadvies. Bijna tweederde van de respondenten vindt het een nuttige maatregel en slechts weinigen noemen het bindend studieadvies 'betuttelend' of 'te streng'. Het komt nauwelijks voor dat studenten liever geen bindend studieadvies zouden willen zien. Desalniettemin lijkt er weinig animo te zijn voor een bindend studieadvies voor alle studiejaar, en de meeste studenten zien liever een handhaving van de huidige norm of een verlaging daarvan dan een hogere norm voor het bindend studieadvies.

De mening over het bindend studieadvies lijkt wel afhankelijk te zijn van de studieprestaties van studenten. Zo zijn studenten die de helft of minder van het aantal te behalen studiepunten in het eerste semester hebben gehaald veel vaker dan studenten die alle cursussen hebben gehaald van mening dat het bindend studieadvies een betuttelende en te strenge maatregel is. Ook zijn studenten die niet alle studiepunten hebben gehaald vaker dan studenten die alles hebben gehaald voorstander van een verlaging van de bsa-norm. Ook zien zij aanmerkelijk minder vaak het nut in van het bindend studieadvies, al zijn er zelfs onder de groep studenten die de helft of minder van het aantal te behalen studiepunten hebben gehaald iets meer personen het eens dan oneens met de stelling dat het bindend studieadvies een nuttige maatregel is. De weerstand tegen een bindend studieadvies voor alle studiejaar is echter onder alle studenten ongeveer even groot, al zijn studenten die alle studiepunten hebben gehaald iets minder negatief. Studenten zijn dus redelijk positief over het bindend studieadvies, maar het moet liever niet worden uitgebreid.

Het overgrote deel van de studenten hoort bijtijds, dat wil zeggen uiterlijk tijdens de introductieperiode, voor het eerst over het bindend studieadvies. Iets minder dan helft van de studenten heeft zelfs al voor aanvang van de studie erover gehoord. Wel lijken studenten die niet alle studiepunten hebben gehaald, vaker dan studenten die alles hebben gehaald, pas na de introductieperiode van het bindend studieadvies te hebben gehoord. Bij de beoordeling van de kwaliteit van de verkregen informatie is een soortgelijke trend waar te nemen: hoe meer studiepunten studenten hebben gehaald, hoe positiever zij zijn over deze informatie. Studenten die de helft of minder van het aantal te behalen studiepunten hebben gehaald zijn het minst vaak tevreden. Of dit leidt tot hun mindere prestaties is niet duidelijk. Wellicht zijn studenten die er minder florissant voorstaan wat betreft studieprestaties geneigd om hiermee alsnog een verklaring te zoeken voor hun tegenvallende studieprestaties. Dit kan echter niet met zekerheid worden gezegd en zou derhalve nader onderzocht moeten worden. Over het algemeen zijn studenten echter tevreden over de informatie die zij hebben gekregen over het bindend studieadvies.

Een zeer groot deel van de studenten heeft op het moment van enquêteren reeds contact gehad met hun tutor. Slechts een klein aantal studenten geeft aan niet te weten wie hun tutor is. Een meerderheid van de respondenten is tevreden over de informatie over de studievoortgang, de bereikbaarheid van de tutor en de hoeveelheid contact met de tutor. Ruim een derde van de studenten zou echter vaker contact met hun tutor willen.

Naar aanleiding van de studieresultaten van het eerste semester zegt iets minder dan een kwart van de studenten extra studiebegeleiding te zoeken, met name van een studieadviseur en tutor. Slechts een klein deel van de studenten zegt zich te willen wenden tot een studentendecaan of -psycholoog. Het zijn vooral studenten die niet alle studiepunten hebben gehaald, en dan met name hen die de helft of minder hebben gehaald, die aangeven extra begeleiding te willen zoeken. Toch is minder dan de helft van hen voornemens om extra begeleiding te zoeken. Studenten die alle studiepunten hebben gehaald, lijken weinig behoefte te hebben aan extra begeleiding. Minder dan een vijfde van hen geeft aan deze te willen zoeken. Er lijkt dus nauwelijks sprake te zijn van een *rum* op extra studiebegeleiding.

Iets minder dan de helft van de studenten zegt dat het bindend studieadvies hen stimuleert om hard te studeren. Hierbij is nauwelijks verschil waar te nemen tussen studenten die wel en studenten die niet alle

studiepunten hebben gehaald. Het aantal uren dat in het eerste semester per week aan de studie wordt besteed, is echter aan de lage kant: gemiddeld minder dan 25 uur per week, waarbij studenten die alle studiepunten hebben gehaald iets meer tijd in hun studie steken dan studenten die niet alles hebben gehaald.

Het bindend studieadvies lijkt wel vooral invloed te hebben op de studiehouding van de studenten die niet alle studiepunten hebben gehaald. Zij ervaren veel vaker dan studenten die alle studiepunten hebben gehaald dat het bindend studieadvies voor een te grote studiedruk zorgt. Ook vinden zij de moeilijkheidsgraad van hun opleiding aanzienlijk vaker aan de hoge kant en zijn zij vaker van plan om in het tweede semester meer tijd aan hun studie te besteden en vaker colleges bij te wonen. Deze studenten laten de moed dus niet zakken en zijn van plan zich harder te gaan inzetten. Bovendien zijn studenten die niet alle studiepunten hebben gehaald vaker gaan twijfelen over studiekeuze dan studenten die alle studiepunten hebben gehaald, die juist minder zijn gaan twijfelen. Van de studenten die de helft of minder van het aantal te behalen studiepunten hebben gehaald, is zelfs de helft gaan twijfelen over zijn of haar studiekeuze. Voor aanvang van hun studie twijfelden zij slechts iets vaker dan studenten die uiteindelijk alle studiepunten hebben gehaald. De meeste studenten lijken dus een weloverwogen studiekeuze te hebben gemaakt. Studenten die alle cursussen hebben gehaald, zijn het vaakst van plan om even vaak colleges bij te wonen en even veel tijd aan de studie te besteden. Slechts weinigen onder hen geven aan minder aan hun studie te gaan doen, dus het bindend studieadvies lijkt wat dat betreft geen negatieve uitwerking te hebben op de studiehouding van deze groep. Wel zijn zij minder vaak geneigd om meer tijd aan hun studie te besteden.

5. Discussie

Uit het onderzoek blijkt dat het oordeel van studenten over het bindend studieadvies in sterke mate afhankelijk is van de mate van studiesucces. Immers, studenten die alle studiepunten hebben gehaald, zijn een stuk positiever over het bindend studieadvies dan studenten die niet alles hebben gehaald. Gezien deze mogelijke invloed van studieprestaties op de beoordeling van het bindend studieadvies zou het wellicht wenselijk zijn geweest om ook voor aanvang van de studie te vragen hoe studenten aankijken tegen het bindend studieadvies. Op deze manier had kunnen worden bekeken of er sprake is van veranderingen in de loop van het collegejaar en of studieprestaties daadwerkelijk van invloed zijn op de mening over het bindend studieadvies. Eventueel vervolgonderzoek hiernaar zou hierover duidelijkheid kunnen verschaffen.

Met betrekking tot de analyseniveaus kan het volgende worden opgemerkt. Het opleidingscluster Overig is in tegenstelling tot de clusters Sociale Wetenschappen en Geowetenschappen opgebouwd uit opleidingen van drie verschillende faculteiten, waardoor er minder natuurlijke samenhang tussen de opleidingen binnen dit cluster bestaat.

Op opleidingsniveau moet worden opgemerkt dat er grote verschillen bestaan in het aantal respondenten per opleiding, variërend van 13 (Milieu-natuurwetenschappen) tot 227 (Rechtsgeleerdheid). Grote opleidingen kunnen een stempel drukken op de algehele resultaten, terwijl binnen kleine opleidingen één of enkele respondenten met een afwijkende mening de balans kunnen beïnvloeden. Bij de opleiding Aardwetenschappen werden de vragenlijsten afgenomen vlak na een tentamen, wat de resultaten van deze groep studenten kan hebben beïnvloed. Opmerkelijk is namelijk dat zij in verhouding minder positief zijn dan studenten van andere opleidingen.

Wat betreft de ECTS-clusters valt op dat cluster 3 sterk in de meerderheid is en aanzienlijk groter is dan clusters 1 en 2 bij elkaar. Gezien de periode van dataverzameling viel echter te verwachten dat met name het aantal studenten dat maximaal de helft van het aantal te behalen studiepunten heeft gehaald laag zou kunnen zijn, aangezien studenten in de gevarenzone per 1 februari hun studie konden staken teneinde een bindend studieadvies te ontlopen en om studiefinanciering te behouden. Het is mogelijk dat juist de volhouders binnen deze groep zijn overgebleven, wat invloed kan hebben op de data binnen ECTS-cluster 1. Eerder enquêteren zou echter ook niet wenselijk zijn geweest, omdat studenten dan te weinig studiepunten konden behalen om een zinnig beeld te kunnen schetsen van hun mate van studiesucces. Bovendien was de doelstelling van dit onderzoek niet, zoals reeds vermeld, om te inventariseren hoeveel studiepunten de studenten in het eerste semester van het collegejaar 2006-2007 hebben gehaald.

Nawoord

Met dit onderzoeksrapport sluit Stichting Onderwijs Evaluatie Rapport het academisch jaar 2006-2007 af. Met gepaste trots kijken wij als bestuur terug op het resultaat van het werk dat wij het afgelopen jaar hebben verricht.

Dit onderzoek was nooit mogelijk geweest zonder de hulp van een aantal medewerkers van de Universiteit Utrecht. Wij willen daarom van deze gelegenheid gebruik maken om een dankwoord uit te spreken. In de eerste plaats willen wij Felipe Salve en Gitta Thoen van de Directie Onderwijs & Onderzoek bedanken voor de informatie die ze ons hebben verstrekt over het bindend studieadvies. Hun inhoudelijke kennis over het onderwerp is zeer waardevol geweest. Ten tweede willen wij prof. dr. Joop Hox van de disciplinegroep Methoden en Technieken aan de Faculteit Sociale Wetenschappen van de Universiteit Utrecht bedanken voor zijn methodologische ondersteuning gedurende het onderzoeksproces. Tevens willen wij Studentenservice bedanken voor het mede mogelijk maken van de activiteiten van Stichting Onderwijs Evaluatie Rapport. Verder willen we een dankwoord uitspreken aan alle studenten die de tijd hebben genomen om de enquête in te vullen, aan alle docenten die ons toestemming hebben gegeven om deze enquêtes tijdens hun college uit te delen en aan de leden van onze Raad van Advies voor de adviezen die ze ons gedurende het afgelopen jaar hebben gegeven.

Wij hopen dat u dit rapport met genoegen hebt gelezen.

Namens het XVIIIe bestuur der Stichting Onderwijs Evaluatie Rapport,

Johan van Strien, onderzoekscoördinator.

Het XVIIIe bestuur der Stichting Onderwijs Evaluatie Rapport

Marloes van Kuppevelt	<i>voorzitter</i>
Sharif Rahmy	<i>secretaris</i>
Arjen Segers	<i>penningmeester</i>
Johan van Strien	<i>onderzoekscoördinator</i>

Geraadpleegde bronnen

Universiteit Utrecht (2005). *Strategisch plan 2005-2009*. Utrecht: Drukkerij Zuidam & Uithof

Wiertz, P. (2005). *Het bindend studie-advies op de universiteiten. De laatste stand van zaken*. Binnengehaald op 2 maart 2007: www.vsnu.nl/web/p?DOWNLOAD.opleidingen_wo_met_bindend_studieadvies&id=55109

Bijlagen

- I. Vragenlijst
- II. Overzicht aantal respondenten per cluster en opleiding
- III. Data per opleidings- en ECTS-cluster
- IV. Data per opleiding

Steeds meer opleidingen hanteren een zogeheten bindend studieadvies (bsa). Dit betekent dat je je opleiding niet kunt voorzetten als je aan het eind van het eerste jaar onvoldoende ECTS hebt behaald. In het studiejaar 2006-2007 hanteren 17 bacheloropleidingen een dergelijk advies. Stichting Onderwijs Evaluatie Rapport (O.E.R.) wil graag weten hoe eerstejaars bachelorstudenten tegen dit bindend studieadvies aankijken en voert daarom een onderzoek uit. *Het invullen van deze vragenlijst duurt maximaal tien minuten.*

ALGEMENE INFORMATIE

1. Ben je eerstejaars voltijdstudent aan een van deze opleidingen? Zo ja, kruis aan welke.

☐ Aardwetenschappen	☐ Culturele antropologie	☐ Farmacie
☐ Milieu-natuurwetenschappen	☐ Onderwijskunde	☐ Psychologie
☐ Rechtsgeleerdheid	☐ Sociale geografie en planologie	☐ Wijsbegeerte

Staat jouw opleiding er niet bij? Dan geldt deze enquête helaas niet voor jou

2. Wat is je geslacht?

- Man   Vrouw

3. Wat is je leeftijd?

Ik ben ..... jaar oud

4. Hoeveel ECTS heb je (binnen deze opleiding) in het eerste semester (blok 1 en 2) gehaald?

Ik heb ..... ECTS gehaald

PRINCIPE

Een van de doelstellingen achter het bindend studieadvies is het prikkelen van studenten om harder te studeren, zodat de kans op het behalen van een bachelordiploma toeneemt. De hoogte van het bsa verschilt per opleiding. **Studenten Farmacie, Rechtsgeleerdheid en Wijsbegeerte moeten minstens 30 ECTS halen in hun eerste jaar. Studenten aan de faculteiten Sociale Wetenschappen en Geowetenschappen moeten minstens 37,5 ECTS halen.** Lukt dat niet, dan moet je je opleiding staken en mag je je de komende jaren er niet opnieuw voor inschrijven.

5. Wat zou wat jou betreft de hoogte van het bindend studieadvies binnen je opleiding moeten zijn?

Het bsa zou wat mij betreft ..... ECTS hoog moeten zijn

6. In hoeverre ben je het eens met de volgende stellingen over het bindend studieadvies (bsa)?

	Helemaal mee oneens	Enigszins mee oneens	Niet mee eens/niet mee oneens	Enigszins mee eens	Helemaal mee eens
1. Het bsa is een betuttelende maatregel	0	0	0	0	0
2. Het bsa stimuleert mij om harder te studeren	0	0	0	0	0
3. Het bsa is een te strenge maatregel	0	0	0	0	0
4. Het bsa zou voor alle studiejaren moeten gelden	0	0	0	0	0
5. Het bsa zorgt voor een te hoge studiedruk	0	0	0	0	0
6. Het bsa is een nuttige maatregel	0	0	0	0	0

INFORMATIEVOORZIENING

7. Wanneer heb je voor het eerst gehoord over het bindend studieadvies binnen je opleiding?

- Tijdens het studiekeuzeproces (Open dagen, meeloopdag etc.)
- Tijdens de introductie van je opleiding en/of faculteit
- Na de introductie van je opleiding en/of faculteit, maar al wel vóór deze enquête
- Dit is de eerste keer dat ik van het bindend studieadvies hoor

8. Ben je tevreden over de informatie die je aan het begin van het jaar over het bindend studieadvies hebt gehad?

- Ja, heel erg
- Ja, een beetje
- Neutraal
- Nee, nauwelijks
- Nee, helemaal niet

STUDIEBEGELEIDING

Alle eerstejaarsstudenten krijgen een tutor (bij sommige opleidingen ook studieloopbaanbegeleider genoemd) toegewezen, zodat er een gefundeerd advies over het studieperspectief kan worden gegeven.

9. Heb jij al gesproken met je tutor?

- Ja
- Nee, maar ik weet wel wie mijn tutor is → *Ga door naar vraag 11*
- Ik weet niet wie mijn tutor is → *Ga door naar vraag 12*

10. Wat vind je van de informatie die je tutor over je studievoortgang geeft?

- Heel goed
- Redelijk goed
- Niet goed/niet slecht
- Redelijk slecht
- Heel slecht

11. Wat vind je van de bereikbaarheid van je tutor?

- Heel goed
- Redelijk goed
- Niet goed/niet slecht
- Redelijk slecht
- Heel slecht
- Geen mening

12. Ben je tevreden over de hoeveelheid contact met je tutor/studieloopbaanbegeleider/mentor?

- Ja
- Nee, ik zou vaker contact willen
- Nee, ik zou minder vaak contact willen

13. Ben je naar aanleiding van je resultaten van het eerste semester van plan om (extra) contact op te nemen met een of meer van onderstaande personen?

- Tutor/studieloopbaanbegeleider	☐ Ja	☐ Nee
- Studieadviseur van de opleiding/faculteit	☐ Ja	☐ Nee
- Studentendecaan (van Studentenservice)	☐ Ja	☐ Nee
- Studentenpsycholoog	☐ Ja	☐ Nee

STUDIEGEDRAG

Het bindend studieadvies is onder andere ingevoerd om studenten te stimuleren om harder te studeren. Daarnaast is het de bedoeling dat eerstejaars die niet op de juiste plaats lijken te zitten door het bindend studieadvies tijdig naar een andere, meer passende studie kunnen worden doorverwezen.

14. Hoe zeker was je voor aanvang van je studie over je studiekeuze?

- Heel zeker
- Redelijk zeker
- Redelijk onzeker
- Heel onzeker

15. Wat vind je van de moeilijkheidsgraad van je opleiding?

- Veel te hoog
- Enigszins te hoog
- Niet te hoog/niet te laag
- Enigszins te laag
- Veel te laag

16. Hoeveel procent van je onderwijsbijeenkomsten heb je in het eerste semester van je studie bijgewoond?

- 0-20 %
- 20-40 %
- 40-60 %
- 60-80 %
- 80-100 %

17. Hoeveel uur heb je, inclusief alle contacturen, in het eerste semester *gemiddeld* per week aan je studie besteed?

Gemiddeld ..... uur per week

18. Ben je naar aanleiding van je studieresultaten van het eerste semester van plan om in het vervolg vaker colleges bij te wonen?

- Ja, ik ben van plan veel vaker colleges bij te wonen
- Ja, ik ben van plan iets vaker colleges bij te wonen
- Ik ben van plan (ongeveer) evenveel colleges bij te wonen
- Nee, ik ben van plan iets minder vaak colleges bij te wonen
- Nee, ik ben van plan veel minder vaak colleges bij te wonen

19. Ben je naar aanleiding van je studieresultaten van het eerste semester van plan om in het vervolg meer tijd aan je studie te besteden?

- Ja, ik ben van plan veel meer tijd aan mijn studie te besteden
- Ja, ik ben van plan een beetje meer tijd aan mijn studie te besteden
- Ik ben van plan (ongeveer) evenveel tijd aan mijn studie te besteden
- Nee, ik ben van plan een beetje minder tijd aan mijn studie te besteden
- Nee, ik ben van plan veel minder tijd aan mijn studie te besteden

20. Ben je naar aanleiding van je studieresultaten van het eerste semester gaan twifelen aan je studiekeuze?

- Ja, heel erg
- Ja, een beetje
- Nee, niet echt
- Nee, helemaal niet

Bedankt voor het invullen en tot de volgende enquête !

Eventuele op- of aanmerkingen:

.....
.....

Ik wil graag op de hoogte gehouden worden van de activiteiten van Stichting Onderwijs Evaluatie Rapport
Mijn e-mail is

.....

Overzicht aantal respondenten per cluster en opleiding

<i>Cluster</i>	<i>%</i>	<i>Aantal</i>	<i>% Man</i>	<i>% Vrouw</i>
Sociale Wetenschappen	30,9	229	15,3	84,7
Geowetenschappen	21,8	161	60,0	40,0
Overig	47,3	350	31,7	68,3
<i>Totaal</i>	<i>100,0</i>	<i>740³</i>		
ECTS-cluster 1	13,5	96	42,1	57,9
ECTS-cluster 2	17,8	127	29,9	70,1
ECTS-cluster 3	68,7	489	30,9	69,1
<i>Totaal</i>	<i>100,0</i>	<i>712⁴</i>		

Opleiding	Aantal eerstejaars	Aantal respondenten	Respons (%)	Man (%)	Vrouw (%)
Aardwetenschappen	79	58	73,4	55,2	44,8
Culturele antropologie	79	42	53,2	21,4	78,6
Farmacie	211	103	48,8	29,1	70,9
Milieu-natuurwetenschappen	16	13	81,3	53,8	46,2
Onderwijskunde	30	26	86,7	11,5	88,5
Psychologie	423	161	38,1	14,3	85,7
Rechtsgeleerdheid	755	227	30,1	29,5	70,5
Sociale geografie en planologie	198	90	45,5	64,0	36,0
Wijsbegeerte	33	20	60,6	70,0	30,0
Niet opgegeven	-	1	-	-	-
<i>Totaal</i>	<i>1824</i>	<i>741</i>	<i>40,6</i>		

³ Van één respondent is de opleiding niet bekend

⁴ Niet alle respondenten hebben aangegeven hoeveel ECTS zij in het eerste semester hebben gehaald en sommige respondenten hebben een niet reële waarde opgegeven (bijv. 20,5), waardoor zij niet in een cluster zijn ingedeeld

Data per opleidings- en ECTS-cluster

‘Het bindend studieadvies is een nuttige maatregel’ (in %)

	<i>Geheel</i>	<i>FSW</i>	<i>GEO</i>	<i>Overig</i>	<i>ECTS cluster 1</i>	<i>ECTS cluster 2</i>	<i>ECTS cluster 3</i>
Helemaal oneens	6,9	4,8	5,6	9,0	18,9	10,2	3,5
Enigszins oneens	12,3	11,4	13,0	12,4	21,1	18,1	8,0
<i>oneens (sub)</i>	<i>19,2</i>	<i>16,2</i>	<i>18,6</i>	<i>21,4</i>	<i>40,0</i>	<i>28,3</i>	<i>11,5</i>
Neutraal	17,2	13,5	19,9	18,5	17,9	18,9	16,9
Enigszins eens	46,8	50,7	47,8	43,9	36,8	44,1	50,8
Helemaal eens	16,7	19,7	13,7	16,2	5,3	8,7	20,8
<i>Eens (sub)</i>	<i>63,5</i>	<i>70,4</i>	<i>61,5</i>	<i>60,1</i>	<i>42,1</i>	<i>52,8</i>	<i>71,6</i>

‘Het bindend studieadvies is een betuttelende maatregel’ (in %)

	<i>Geheel</i>	<i>FSW</i>	<i>GEO</i>	<i>Overig</i>	<i>ECTS cluster 1</i>	<i>ECTS cluster 2</i>	<i>ECTS cluster 3</i>
Helemaal oneens	18,9	21,1	13,8	20,0	8,4	11,0	22,7
Enigszins oneens	34,1	46,5	34,4	25,8	24,2	35,4	36,4
<i>oneens (sub)</i>	<i>53,0</i>	<i>67,6</i>	<i>48,2</i>	<i>45,8</i>	<i>32,6</i>	<i>46,4</i>	<i>59,1</i>
Neutraal	19,8	12,7	24,4	22,3	22,1	22,8	18,2
Enigszins eens	20,7	14,5	21,9	24,3	32,6	22,0	18,0
Helemaal eens	6,5	5,3	5,6	7,5	12,6	8,7	4,8
<i>Eens (sub)</i>	<i>27,2</i>	<i>19,8</i>	<i>27,5</i>	<i>31,8</i>	<i>45,2</i>	<i>30,7</i>	<i>22,8</i>

‘Het bindend studieadvies is een te strenge maatregel’ (in %)

	<i>Geheel</i>	<i>FSW</i>	<i>GEO</i>	<i>Overig</i>	<i>ECTS cluster 1</i>	<i>ECTS cluster 2</i>	<i>ECTS cluster 3</i>
Helemaal oneens	19,1	22,4	14,9	19,0	4,3	9,4	24,6
Enigszins oneens	32,4	37,1	26,1	32,2	19,1	29,9	36,6
<i>oneens (sub)</i>	<i>51,5</i>	<i>59,5</i>	<i>41,0</i>	<i>51,2</i>	<i>23,4</i>	<i>39,3</i>	<i>61,2</i>
Neutraal	17,5	9,2	29,8	17,3	12,8	23,6	16,4
Enigszins eens	21,4	21,9	20,5	21,3	39,4	27,6	16,4
Helemaal eens	9,5	9,2	8,7	10,1	24,5	9,4	6,0
<i>Eens (sub)</i>	<i>30,9</i>	<i>31,1</i>	<i>29,2</i>	<i>41,8</i>	<i>63,9</i>	<i>37,0</i>	<i>22,4</i>

Gewenste hoogte bindend studieadvies ten opzichte van huidige norm (in %)

	<i>Geheel</i>	<i>FSW</i>	<i>GEO</i>	<i>Overig</i>	<i>ECTS cluster 1</i>	<i>ECTS cluster 2</i>	<i>ECTS cluster 3</i>
Geen bsa	1,9	2,3	0,7	2,1	4,3	0,8	1,7
Veel lager	4,0	2,3	3,3	5,4	9,7	8,9	1,3
Iets lager	19,7	26,6	35,9	7,6	28,0	25,2	15,8
<i>Lager (sub)</i>	<i>23,7</i>	<i>28,9</i>	<i>39,2</i>	<i>13,0</i>	<i>37,7</i>	<i>34,1</i>	<i>17,1</i>
Even hoog	56,6	52,3	52,9	61,0	52,7	60,2	57,0
Iets hoger	12,0	15,6	6,5	12,1	1,1	3,3	16,7
Veel hoger	6,0	0,9	0,7	11,8	4,3	1,6	7,5
<i>Hoger (sub)</i>	<i>18,0</i>	<i>16,5</i>	<i>7,2</i>	<i>23,9</i>	<i>5,4</i>	<i>4,9</i>	<i>24,2</i>

‘Het bindend studieadvies zou voor alle studiejaar moeten gelden’ (in %)

	<i>Geheel</i>	<i>FSW</i>	<i>GEO</i>	<i>Overig</i>	<i>ECTS cluster 1</i>	<i>ECTS cluster 2</i>	<i>ECTS cluster 3</i>
Helemaal oneens	41,2	38,9	39,1	43,6	47,4	48,8	37,8
Enigszins oneens	24,1	21,4	26,1	24,9	25,3	20,5	25,2
<i>oneens (sub)</i>	<i>65,3</i>	<i>60,3</i>	<i>65,2</i>	<i>68,5</i>	<i>72,7</i>	<i>69,3</i>	<i>63,0</i>
Neutraal	13,5	13,1	17,4	12,0	9,5	11,8	14,1
Enigszins eens	15,7	20,1	15,5	12,9	13,7	12,6	17,4
Helemaal eens	5,5	6,6	1,9	6,6	4,2	6,3	5,5
<i>Eens (sub)</i>	<i>21,2</i>	<i>26,7</i>	<i>17,4</i>	<i>19,5</i>	<i>17,9</i>	<i>18,9</i>	<i>22,9</i>

‘Het bindend studieadvies stimuleert mij om harder te studeren’ (in %)

	<i>Geheel</i>	<i>FSW</i>	<i>GEO</i>	<i>Overig</i>	<i>ECTS cluster 1</i>	<i>ECTS cluster 2</i>	<i>ECTS cluster 3</i>
Helemaal oneens	14,5	8,3	11,2	19,9	13,8	13,5	15,2
Enigszins oneens	23,3	21,8	27,3	22,5	24,5	27,0	21,9
<i>oneens (sub)</i>	<i>37,8</i>	<i>30,1</i>	<i>38,5</i>	<i>42,4</i>	<i>38,3</i>	<i>40,5</i>	<i>37,1</i>
Neutraal	17,2	14,4	22,4	16,8	17,0	10,3	18,6
Enigszins eens	35,0	45,4	31,1	30,1	35,1	39,7	34,0
Helemaal eens	9,9	10,0	8,1	10,7	9,6	9,5	10,2
<i>Eens (sub)</i>	<i>44,9</i>	<i>55,4</i>	<i>39,2</i>	<i>40,8</i>	<i>44,7</i>	<i>49,2</i>	<i>44,2</i>

'Het bindend studieadvies zorgt voor een te grote studiedruk' (in %)

	<i>Geheel</i>	<i>FSW</i>	<i>GEO</i>	<i>Overig</i>	<i>ECTS cluster 1</i>	<i>ECTS cluster 2</i>	<i>ECTS cluster 3</i>
Helemaal oneens	17,3	17,5	11,3	20,1	4,2	11,0	22,4
Enigszins oneens	32,1	34,9	38,8	27,3	23,2	30,7	34,7
<i>oneens (sub)</i>	<i>49,4</i>	<i>52,4</i>	<i>50,1</i>	<i>47,4</i>	<i>27,4</i>	<i>41,7</i>	<i>57,1</i>
Neutraal	24,8	23,1	34,4	21,6	25,3	24,4	24,4
Enigszins eens	19,2	20,1	12,5	21,6	29,5	22,0	15,4
Helemaal eens	6,5	4,4	3,1	9,5	17,9	11,8	3,1
<i>Eens (sub)</i>	<i>25,7</i>	<i>24,5</i>	<i>15,6</i>	<i>31,1</i>	<i>47,4</i>	<i>33,8</i>	<i>18,5</i>

Wanneer voor het eerst gehoord over bindend studieadvies? (in %)

	<i>Geheel</i>	<i>FSW</i>	<i>GEO</i>	<i>Overig</i>	<i>ECTS cluster 1</i>	<i>ECTS cluster 2</i>	<i>ECTS cluster 3</i>
Voor aanvang studie	47,3	42,5	45,6	51,2	35,1	44,9	50,9
Tijdens introductie	40,3	51,3	36,9	34,8	46,8	40,9	38,5
Na intro, vóór de enquête	11,0	5,8	13,8	13,2	16,0	11,8	9,8
Voor het eerst tijdens enquête	1,4	0,4	3,8	0,9	2,1	2,4	0,8

Tevredenheid over verkregen informatie bindend studieadvies (in %)

	<i>Geheel</i>	<i>FSW</i>	<i>GEO</i>	<i>Overig</i>	<i>ECTS cluster 1</i>	<i>ECTS cluster 2</i>	<i>ECTS cluster 3</i>
Ja, heel erg	23,7	25,8	19,4	24,4	10,6	21,3	26,7
Ja, een beetje	35,6	44,5	34,4	30,2	28,7	33,1	37,8
<i>Tevreden (sub)</i>	<i>59,3</i>	<i>70,3</i>	<i>53,8</i>	<i>54,6</i>	<i>39,3</i>	<i>54,4</i>	<i>64,5</i>
Neutraal	28,5	21,0	31,9	32,0	38,3	29,1	26,9
Nee, nauwelijks	9,8	8,3	11,3	9,9	14,9	11,0	7,9
Nee, helemaal niet	2,5	0,4	3,1	3,5	7,4	5,5	0,8
<i>Ontevreden (sub)</i>	<i>12,3</i>	<i>8,7</i>	<i>14,4</i>	<i>13,4</i>	<i>22,3</i>	<i>16,5</i>	<i>8,7</i>

Heb je al gesproken met je tutor? (in %)

	Geheel	FSW	GEO	Overig	ECTS cluster 1	ECTS cluster 2	ECTS cluster 3
Ja	80,5	80,8	85,0	78,4	83,0	79,5	80,7
Nee, maar weet wel wie tutor is	16,6	16,6	12,5	18,4	13,8	17,3	16,4
Weet niet wie tutor is	3,0	2,6	2,5	3,2	3,2	3,1	2,9

Beoordeling informatie studievoortgang (in %)

	Geheel	FSW	GEO	Overig	ECTS cluster 1	ECTS cluster 2	ECTS cluster 3
Heel goed	13,3	17,6	11,2	11,5	10,0	9,7	14,6
Redelijk goed	37,8	43,1	37,8	34,2	41,3	45,6	34,6
<i>Tevreden (sub)</i>	<i>51,1</i>	<i>60,7</i>	<i>49,0</i>	<i>45,7</i>	<i>51,3</i>	<i>55,3</i>	<i>49,2</i>
Neutraal	28,1	24,5	30,1	29,5	30,0	18,4	31,4
Redelijk slecht	14,6	13,3	14,7	15,5	12,5	18,4	13,6
Heel slecht	6,2	1,6	6,3	9,4	6,3	7,8	5,9
<i>Ontevreden (sub)</i>	<i>20,8</i>	<i>14,9</i>	<i>21,0</i>	<i>24,9</i>	<i>18,8</i>	<i>26,2</i>	<i>19,5</i>

Beoordeling bereikbaarheid tutor (in %)

	Geheel	FSW	GEO	Overig	ECTS cluster 1	ECTS cluster 2	ECTS cluster 3
Heel goed	19,9	24,3	19,2	17,3	15,6	19,5	19,6
Redelijk goed	37,4	44,6	35,9	33,4	41,1	36,6	37,1
<i>Tevreden (sub)</i>	<i>57,3</i>	<i>68,9</i>	<i>55,1</i>	<i>50,7</i>	<i>56,7</i>	<i>56,1</i>	<i>56,7</i>
Neutraal	19,5	18,5	19,2	20,3	21,1	21,1	19,2
Redelijk slecht	10,8	5,9	10,9	14,0	13,3	11,4	10,1
Heel slecht	4,6	0,9	4,5	7,2	2,2	4,1	5,5
<i>Ontevreden (sub)</i>	<i>15,4</i>	<i>6,8</i>	<i>15,4</i>	<i>21,2</i>	<i>15,5</i>	<i>15,5</i>	<i>15,6</i>
Geen mening	7,7	5,9	10,3	7,8	6,7	7,3	8,4

Tevredenheid hoeveelheid contact met tutor (in %)

	Geheel	FSW	GEO	Overig	ECTS cluster 1	ECTS cluster 2	ECTS cluster 3
Ja	59,8	61,9	69,2	54,1	52,7	53,5	63,0
Nee, wil vaker contact	37,1	37,6	25,8	41,8	41,8	43,3	34,3
Nee, wil minder contact	3,2	0,4	5,0	4,1	5,5	3,1	2,7

Extra studiebegeleiding n.a.v. resultaten semester 1? (in %)

	Geheel	FSW	GEO	Overig	ECTS cluster 1	ECTS cluster 2	ECTS cluster 3
Ja	24,3	24,0	21,3	25,7	42,6	35,4	17,3
Nee	75,7	76,0	78,7	74,3	57,4	64,6	82,7

(Extra) Contact met tutor? (in %)

	Geheel	FSW	GEO	Overig	ECTS cluster 1	ECTS cluster 2	ECTS cluster 3
Ja	14,9	17,1	11,3	14,8	29,0	25,4	8,8
Nee	85,1	82,9	88,7	85,2	71,0	74,6	91,2

(Extra) Contact met studieadviseur? (in %)

	Geheel	FSW	GEO	Overig	ECTS cluster 1	ECTS cluster 2	ECTS cluster 3
Ja	15,4	14,5	11,9	17,8	30,9	21,6	11,1
Nee	84,6	85,5	88,1	82,2	69,1	78,4	88,9

(Extra) Contact met studentendecaan? (in %)

	Geheel	FSW	GEO	Overig	ECTS cluster 1	ECTS cluster 2	ECTS cluster 3
Ja	3,3	3,5	1,3	4,1	7,6	4,9	2,1
Nee	96,7	96,5	98,7	95,9	92,4	95,1	97,9

(Extra) Contact met studentenpsycholoog? (in %)

	Geheel	FSW	GEO	Overig	ECTS cluster 1	ECTS cluster 2	ECTS cluster 3
Ja	3,3	3,1	1,9	4,1	11,8	4,1	1,4
Nee	96,7	96,9	98,1	95,9	88,2	95,9	98,6

Hoe zeker over studiekeuze voor aanvang studie? (in %)

	Geheel	FSW	GEO	Overig	ECTS cluster 1	ECTS cluster 2	ECTS cluster 3
Heel zeker	38,5	40,8	30,6	40,4	35,8	40,5	38,9
Redelijk zeker	49,8	47,8	62,5	45,3	49,5	47,6	49,7
Zeker (sub)	88,3	88,6	93,1	85,7	85,3	88,1	88,6
Redelijk onzeker	9,4	9,6	5,0	11,3	11,6	10,3	8,9
Heel onzeker	2,3	1,8	1,9	2,9	3,2	1,6	2,5
Onzeker (sub)	11,7	11,4	6,9	14,2	14,8	11,9	11,4

Beoordeling moeilijkheidsgraad studie (in %)

	Geheel	FSW	GEO	Overig	ECTS cluster 1	ECTS cluster 2	ECTS cluster 3
Veel te hoog	1,5	0,4	-	2,9	5,3	2,4	0,6
Iets te hoog	21,5	16,7	7,1	30,9	50,5	27,2	13,4
Hoog (sub)	23,0	17,1	7,1	33,8	55,8	29,6	14,0
Neutraal	67,3	71,9	82,6	57,4	40,0	64,8	73,6
Iets te laag	8,4	10,5	9,0	6,7	2,1	5,6	10,7
Veel te laag	1,4	0,5	1,3	2,0	2,1	-	1,7
Laag (sub)	9,8	10,9	10,3	8,7	4,2	5,6	12,4

Percentage bijgewoonde colleges semester 1

	Geheel	FSW	GEO	Overig	ECTS cluster 1	ECTS cluster 2	ECTS cluster 3
0-20 %	0,4	-	1,3	0,3	-	1,6	-
20-40 %	1,1	1,8	1,3	0,6	1,0	0,8	1,3
40-60 %	4,9	9,7	2,5	2,9	7,3	7,1	3,8
60-80 %	20,4	31,3	12,0	17,2	24,0	19,8	20,2
80-100 %	73,2	57,3	82,9	79,1	67,7	70,6	74,8

Van plan vaker colleges bij te wonen? (in %)

	Geheel	FSW	GEO	Overig	ECTS cluster 1	ECTS cluster 2	ECTS cluster 3
Veel vaker	7,0	3,5	2,5	11,3	22,3	11,9	2,5
Iets vaker	10,9	15,0	4,4	11,3	24,5	11,1	7,9
Vaker (sub)	17,9	18,5	6,9	22,6	46,8	23,0	10,4
Even vaak	77,2	72,1	88,1	75,3	51,1	75,4	83,2
Iets minder vaak	4,1	7,5	4,4	1,7	2,1	0,8	5,4
Veel minder vaak	0,8	1,8	0,6	0,3	-	0,8	1,0
Minder vaak (sub)	4,9	9,3	5,0	2,0	2,1	1,6	6,4

Van plan meer tijd aan studie te besteden? (in %)

	Geheel	FSW	GEO	Overig	ECTS cluster 1	ECTS cluster 2	ECTS cluster 3
Veel meer tijd	13,1	7,5	8,9	18,8	43,2	16,5	5,4
Iets meer tijd	33,2	30,3	36,7	33,2	42,1	50,4	26,7
Meer (sub)	46,3	37,8	45,6	52,0	85,3	66,9	32,1
Even veel	51,0	59,6	50,6	45,7	14,7	32,3	64,2
Iets minder tijd	2,2	1,3	3,8	2,0	-	0,8	3,1
Veel minder tijd	0,5	1,3	-	0,3	-	-	0,6
Minder tijd (sub)	2,7	2,6	3,8	2,3	-	0,8	3,7

Gaan twijfelen over je studiekeuze? (in %)

	Geheel	FSW	GEO	Overig	ECTS cluster 1	ECTS cluster 2	ECTS cluster 3
Heel erg	2,7	1,8	0,6	4,3	11,6	3,2	1,0
Een beetje	12,3	9,7	10,6	14,7	38,9	13,5	5,8
<i>Twijfel (sub)</i>	<i>15,0</i>	<i>11,5</i>	<i>11,2</i>	<i>19,0</i>	<i>50,5</i>	<i>16,7</i>	<i>6,8</i>
Niet echt	31,2	30,1	33,1	31,2	35,8	42,9	27,7
Helemaal niet	53,8	58,4	55,6	49,7	13,7	40,5	65,5
<i>Geen twijfel (sub)</i>	<i>85,0</i>	<i>88,5</i>	<i>88,7</i>	<i>80,9</i>	<i>49,5</i>	<i>83,4</i>	<i>93,2</i>

Gemiddelde leeftijd, gemiddeld aantal behaalde ECTS en tijdsinvestering (uren/week)

	Geheel	FSW	GEO	Overig	ECTS cluster 1	ECTS cluster 2	ECTS cluster 3
Leeftijd	19,56	19,49	19,12	19,80	19,77	19,89	19,44
ECTS	26,14	27,76	26,96	24,71	11,72	22,44	30,00
Tijdsinvestering (standaarddeviatie)	24,75 (9,36)	23,42 (9,14)	23,72 (8,53)	26,14 (9,71)	23,97 (9,44)	24,53 (10,09)	25,14 (9,19)

Data per opleiding

AW: Aardwetenschappen

CA: Culturele antropologie

FAR: Farmacie

MNW: Milieu-natuurwetenschappen

OWK: Onderwijskunde

PSY: Psychologie

RGL: Rechtsgeleerdheid

SGPL: Sociale geografie en planologie

WBG: Wijsbegeerte

Verdeling ECTS-clusters (in %)

	<i>AW</i>	<i>CA</i>	<i>FAR</i>	<i>MNW</i>	<i>OWK</i>	<i>PSY</i>	<i>RGL</i>	<i>SGPL</i>	<i>WBG</i>
Cluster 1 (max. 15)	3,9	12,2	39,6	-	8,0	3,9	11,6	13,8	15,8
Cluster 2 (>15, <30)	21,6	17,1	22,8	30,0	20,0	13,7	17,9	16,1	15,8
Cluster 3 (30)	74,5	70,7	37,6	70,0	72,0	82,4	70,5	70,1	68,4

‘Het bindend studieadvies is een nuttige maatregel’ (in %)

	<i>AW</i>	<i>CA</i>	<i>FAR</i>	<i>MNW</i>	<i>OWK</i>	<i>PSY</i>	<i>RGL</i>	<i>SGPL</i>	<i>WBG</i>
Helemaal oneens	10,3	16,7	3,9	-	3,8	1,9	11,5	3,3	5,6
Enigszins oneens	17,2	11,9	16,7	38,5	23,1	9,3	11,1	6,7	5,6
oneens (sub)	27,5	28,6	20,6	38,5	26,9	11,2	22,6	10,0	11,2
Neutraal	25,9	26,2	25,5	15,4	7,7	11,2	14,6	16,7	27,8
Enigszins eens	37,9	33,3	47,1	38,5	50,0	55,3	42,0	55,6	50,0
Helemaal eens	8,6	11,9	6,9	7,7	15,4	22,4	20,8	17,8	11,1
Eens (sub)	46,6	45,2	54,0	46,2	65,4	77,7	62,8	73,4	61,1

‘Het bindend studieadvies is een betuttelende maatregel’ (in %)

	<i>AW</i>	<i>CA</i>	<i>FAR</i>	<i>MNW</i>	<i>OWK</i>	<i>PSY</i>	<i>RGL</i>	<i>SGPL</i>	<i>WBG</i>
Helemaal oneens	10,5	9,5	5,0	7,7	15,4	25,0	28,4	16,7	-
Enigszins oneens	19,3	38,1	31,7	30,8	46,2	48,8	24,0	44,4	15,8
<i>oneens (sub)</i>	<i>29,8</i>	<i>47,6</i>	<i>36,7</i>	<i>38,5</i>	<i>61,6</i>	<i>73,8</i>	<i>52,4</i>	<i>61,1</i>	<i>15,8</i>
Neutraal	33,3	16,7	41,6	23,1	19,2	10,6	14,7	18,9	10,5
Enigszins eens	24,6	21,4	16,8	38,5	11,5	13,1	24,0	17,8	68,4
Helemaal eens	12,3	14,3	5,0	-	7,7	2,5	8,9	2,2	5,3
<i>Eens (sub)</i>	<i>36,9</i>	<i>35,7</i>	<i>21,8</i>	<i>38,5</i>	<i>19,2</i>	<i>15,6</i>	<i>32,9</i>	<i>20,0</i>	<i>73,7</i>

‘Het bindend studieadvies is een te strenge maatregel’ (in %)

	<i>AW</i>	<i>CA</i>	<i>FAR</i>	<i>MNW</i>	<i>OWK</i>	<i>PSY</i>	<i>RGL</i>	<i>SGPL</i>	<i>WBG</i>
Helemaal oneens	8,6	9,5	6,9	7,7	26,9	25,0	25,2	20,0	10,5
Enigszins oneens	24,1	35,7	37,3	30,8	26,9	39,4	30,1	26,7	31,6
<i>oneens (sub)</i>	<i>32,7</i>	<i>45,2</i>	<i>44,2</i>	<i>38,5</i>	<i>53,8</i>	<i>64,4</i>	<i>55,3</i>	<i>46,7</i>	<i>42,1</i>
Neutraal	25,9	7,1	21,6	30,8	3,8	10,6	15,0	32,2	21,1
Enigszins eens	20,7	28,6	27,5	23,1	38,5	17,5	18,1	20,0	26,3
Helemaal eens	20,7	19,0	6,9	7,7	3,8	7,5	11,5	1,1	10,5
<i>Eens (sub)</i>	<i>41,4</i>	<i>47,6</i>	<i>34,4</i>	<i>30,8</i>	<i>42,3</i>	<i>25,0</i>	<i>29,6</i>	<i>21,1</i>	<i>36,8</i>

Gewenste hoogte bindend studieadvies ten opzichte van huidige norm (in %)

	<i>AW</i>	<i>CA</i>	<i>FAR</i>	<i>MNW</i>	<i>OWK</i>	<i>PSY</i>	<i>RGL</i>	<i>SGPL</i>	<i>WBG</i>
Geen bsa	1,8	8,1	1,0	-	-	1,3	1,8	-	13,3
Veel lager	7,3	5,4	4,0	-	-	1,9	6,5	1,1	-
Iets lager	47,3	23,8	3,0	18,2	23,1	27,1	6,5	31,0	53,3
Lager (sub)	54,6	32,4	7,0	18,2	23,1	29,0	13,0	32,2	53,3
Even hoog	38,2	45,9	73,7	45,5	73,1	50,3	57,6	63,2	26,7
Iets hoger	3,6	10,8	10,1	36,4	3,8	18,7	13,4	4,6	6,7
Veel hoger	1,8	2,7	8,1	-	-	0,6	14,3	-	-
Hoger (sub)	5,4	13,5	18,2	36,4	3,8	19,3	27,7	4,6	6,7

'Het bindend studieadvies zou voor alle studiejaar moeten gelden' (in %)

	<i>AW</i>	<i>CA</i>	<i>FAR</i>	<i>MNW</i>	<i>OWK</i>	<i>PSY</i>	<i>RGL</i>	<i>SGPL</i>	<i>WBG</i>
Helemaal oneens	43,1	57,1	39,2	61,5	26,9	36,0	44,9	33,3	50,0
Enigszins oneens	22,4	19,0	26,5	7,7	23,1	21,7	24,2	31,1	25,0
oneens (sub)	65,5	76,1	65,7	69,2	50,0	57,7	69,3	64,4	75,0
Neutraal	20,7	2,4	17,6	23,1	23,1	14,3	9,3	14,4	15,0
Enigszins eens	10,3	16,7	11,8	7,7	23,1	20,5	14,1	20,0	5,0
Helemaal eens	3,4	4,8	4,9	-	3,8	7,5	7,5	1,1	5,0
Eens (sub)	13,7	21,5	16,7	7,7	26,9	28,0	21,6	21,1	10,0

'Het bindend studieadvies stimuleert mij om harder te studeren' (in %)

	<i>AW</i>	<i>CA</i>	<i>FAR</i>	<i>MNW</i>	<i>OWK</i>	<i>PSY</i>	<i>RGL</i>	<i>SGPL</i>	<i>WBG</i>
Helemaal oneens	17,2	14,3	13,9	15,4	7,7	6,8	23,0	6,7	15,8
Enigszins oneens	27,6	31,0	25,7	38,5	26,9	18,6	21,2	25,6	21,1
<i>oneens (sub)</i>	<i>44,8</i>	<i>45,3</i>	<i>39,6</i>	<i>53,9</i>	<i>34,6</i>	<i>25,4</i>	<i>44,2</i>	<i>32,3</i>	<i>36,9</i>
Neutraal	29,3	19,0	18,8	30,8	7,7	14,3	16,4	16,7	10,5
Enigszins eens	20,7	31,0	32,7	7,7	42,3	49,7	27,9	41,1	42,1
Helemaal eens	5,2	4,8	8,9	7,7	15,4	10,6	11,5	10,0	10,5
<i>Eens (sub)</i>	<i>25,9</i>	<i>35,8</i>	<i>41,6</i>	<i>15,4</i>	<i>57,7</i>	<i>60,3</i>	<i>39,4</i>	<i>51,1</i>	<i>52,6</i>

'Het bindend studieadvies zorgt voor een te grote studiedruk' (in %)

	<i>AW</i>	<i>CA</i>	<i>FAR</i>	<i>MNW</i>	<i>OWK</i>	<i>PSY</i>	<i>RGL</i>	<i>SGPL</i>	<i>WBG</i>
Helemaal oneens	10,3	19,0	8,8	15,4	23,1	16,1	24,3	11,2	30,0
Enigszins oneens	29,3	23,8	31,4	30,8	26,9	39,1	26,5	46,1	15,0
<i>oneens (sub)</i>	<i>39,6</i>	<i>42,8</i>	<i>40,2</i>	<i>46,2</i>	<i>50,0</i>	<i>55,2</i>	<i>50,8</i>	<i>57,3</i>	<i>45,0</i>
Neutraal	34,5	28,6	23,5	46,2	23,1	21,7	20,4	32,6	25,0
Enigszins eens	19,0	19,0	28,4	7,7	26,9	19,3	17,7	9,0	30,0
Helemaal eens	6,9	9,5	7,8	-	-	3,7	11,1	1,1	-
<i>Eens (sub)</i>	<i>25,9</i>	<i>28,5</i>	<i>36,2</i>	<i>7,7</i>	<i>26,9</i>	<i>28,0</i>	<i>28,8</i>	<i>10,1</i>	<i>30,0</i>

Wanneer voor het eerst gehoord over het bindend studieadvies? (in %)

	<i>AW</i>	<i>CA</i>	<i>FAR</i>	<i>MNW</i>	<i>OWK</i>	<i>PSY</i>	<i>RGL</i>	<i>SGPL</i>	<i>WBG</i>
Voor aanvang studie	33,3	21,4	43,6	38,5	40,0	48,4	53,4	54,4	66,7
Tijdens introductie	36,8	78,6	35,6	53,8	44,0	45,3	35,4	34,4	22,2
Na introductie, vóór de enquête	22,8	-	20,8	-	16,0	5,7	9,9	10,0	11,1
Voor het eerst tijdens enquête	7,0	-	-	7,7	-	0,6	1,3	1,1	

Tevredenheid over informatie over bindend studieadvies (in %)

	<i>AW</i>	<i>CA</i>	<i>FAR</i>	<i>MNW</i>	<i>OWK</i>	<i>PSY</i>	<i>RGL</i>	<i>SGPL</i>	<i>WBG</i>
Ja, heel erg	10,5	26,2	18,6	15,4	15,4	27,3	27,4	25,6	21,1
Ja, een beetje	26,3	40,5	43,1	53,8	34,6	47,2	22,9	36,7	47,4
<i>Tevreden (sub)</i>	<i>36,8</i>	<i>66,7</i>	<i>61,7</i>	<i>69,2</i>	<i>50,0</i>	<i>74,5</i>	<i>50,3</i>	<i>62,3</i>	<i>68,5</i>
Neutraal	35,1	23,8	25,5	23,1	23,1	19,9	35,0	31,1	31,6
Nee, nauwelijks	19,3	7,1	9,8	7,7	26,9	5,6	10,8	6,7	-
Nee helemaal niet	8,8	2,4	2,9		-	-	4,0	-	-
<i>Ontevreden (sub)</i>	<i>28,1</i>	<i>9,5</i>	<i>12,7</i>	<i>7,7</i>	<i>26,9</i>	<i>5,6</i>	<i>14,8</i>	<i>6,7</i>	<i>-</i>

Heb je al gesproken met je tutor? (in %)

	<i>AW</i>	<i>CA</i>	<i>FAR</i>	<i>MNW</i>	<i>OWK</i>	<i>PSY</i>	<i>RGL</i>	<i>SGPL</i>	<i>WBG</i>
Ja	87,7	23,8	93,1	23,1	96,2	93,2	70,2	92,2	95,0
Nee weet wel wie	8,8	64,3	5,9	76,9	3,8	6,2	25,8	5,6	-
Weet niet wie 't is	3,5	11,9	1,0	-	-	0,6	4,0	2,2	5,0

Beoordeling informatie over de studievoortgang (in %)

	<i>AW</i>	<i>CA</i>	<i>FAR</i>	<i>MNW</i>	<i>OWK</i>	<i>PSY</i>	<i>RGL</i>	<i>SGPL</i>	<i>WBG</i>
Heel goed	5,9	23,1	7,4	-	8,3	18,5	11,5	15,1	33,3
Redelijk goed	31,4	53,8	41,1	16,7	50,0	41,1	30,3	43,0	33,3
<i>Tevreden (sub)</i>	<i>37,3</i>	<i>76,9</i>	<i>48,5</i>	<i>16,7</i>	<i>58,3</i>	<i>59,6</i>	<i>41,8</i>	<i>58,1</i>	<i>66,6</i>
Neutraal	25,5	7,7	32,6	50,0	33,3	24,5	28,5	31,4	22,2
Redelijk slecht	25,5	7,7	10,5	33,3	8,3	14,6	19,4	7,0	5,6
Heel slecht	11,8	7,7	8,4	-	-	1,3	10,3	3,5	5,6
<i>Ontevreden (sub)</i>	<i>37,3</i>	<i>15,4</i>	<i>18,9</i>	<i>33,3</i>	<i>8,3</i>	<i>15,9</i>	<i>29,7</i>	<i>10,5</i>	<i>11,2</i>

Beoordeling bereikbaarheid tutor (in %)

	<i>AW</i>	<i>CA</i>	<i>FAR</i>	<i>MNW</i>	<i>OWK</i>	<i>PSY</i>	<i>RGL</i>	<i>SGPL</i>	<i>WBG</i>
Heel goed	7,4	8,1	21,8	15,4	23,1	28,3	13,4	27,0	38,9
Redelijk goed	37,0	43,2	43,6	15,4	42,3	45,3	28,2	38,2	38,9
<i>Tevreden (sub)</i>	<i>44,4</i>	<i>51,3</i>	<i>65,4</i>	<i>30,8</i>	<i>65,4</i>	<i>73,6</i>	<i>41,6</i>	<i>65,2</i>	<i>77,8</i>
Neutraal	22,2	24,3	19,8	23,1	23,1	16,4	22,2	16,9	
Redelijk slecht	16,7	8,1	9,9	30,8	-	6,3	16,7	4,5	5,6
Heel slecht	5,6	-	2,0	-	-	1,3	10,2	4,5	
<i>Ontevreden (sub)</i>	<i>22,3</i>	<i>8,1</i>	<i>11,9</i>	<i>30,8</i>	<i>-</i>	<i>7,6</i>	<i>26,9</i>	<i>9,0</i>	<i>5,6</i>
Geen mening	11,1	16,2	3,0	15,4	11,5	2,5	9,3	9,0	16,7

Tevredenheid over hoeveelheid contact met tutor (in %)

	<i>AW</i>	<i>CA</i>	<i>FAR</i>	<i>MNW</i>	<i>OWK</i>	<i>PSY</i>	<i>RGL</i>	<i>SGPL</i>	<i>WBG</i>
Ja	63,2	46,3	67,0	41,7	38,5	69,8	47,7	76,7	60,0
Nee, wil vaker contact	26,3	53,7	26,0	58,3	61,5	29,6	49,5	21,1	35,0
Nee, wil minder contact	10,5	-	7,0	-	-	0,6	2,7	2,2	5,0

Extra begeleiding n.a.v. resultaten semester 1? (in %)

	<i>AW</i>	<i>CA</i>	<i>FAR</i>	<i>MNW</i>	<i>OWK</i>	<i>PSY</i>	<i>RGL</i>	<i>SGPL</i>	<i>WBG</i>
Ja	28,1	33,3	20,6	46,2	26,9	21,1	26,8	13,3	40,0
Nee	71,9	66,7	79,4	53,8	73,1	78,9	73,2	86,7	60,0

(Extra) Contact met tutor? (in %)

	<i>AW</i>	<i>CA</i>	<i>FAR</i>	<i>MNW</i>	<i>OWK</i>	<i>PSY</i>	<i>RGL</i>	<i>SGPL</i>	<i>WBG</i>
Ja	12,3	24,4	11,9	30,8	23,1	14,3	16,6	7,8	10,0
Nee	87,7	75,6	88,1	69,2	76,9	85,7	83,4	92,2	90,0

(Extra) Contact met studieadviseur? (in %)

	<i>AW</i>	<i>CA</i>	<i>FAR</i>	<i>MNW</i>	<i>OWK</i>	<i>PSY</i>	<i>RGL</i>	<i>SGPL</i>	<i>WBG</i>
Ja	19,3	19,5	13,7	23,1	15,4	13,0	18,1	5,6	35,0
Nee	80,7	80,5	86,3	76,9	84,6	87,0	81,9	94,4	65,0

(Extra) Contact met studentendecaan? (in %)

	<i>AW</i>	<i>CA</i>	<i>FAR</i>	<i>MNW</i>	<i>OWK</i>	<i>PSY</i>	<i>RGL</i>	<i>SGPL</i>	<i>WBG</i>
Ja	3,5	4,9	5,0	-	-	3,7	4,1	-	-
Nee	96,5	95,1	95,0	100,0	100,0	96,3	95,9	100,0	100,0

(Extra) Contact met studentenpsycholoog? (in %)

	<i>AW</i>	<i>CA</i>	<i>FAR</i>	<i>MNW</i>	<i>OWK</i>	<i>PSY</i>	<i>RGL</i>	<i>SGPL</i>	<i>WBG</i>
Ja	1,8	4,8	5,9	7,7	3,8	2,5	2,7	1,1	10,0
Nee	98,2	95,2	94,1	92,3	96,2	97,5	97,3	98,9	90,0

Hoe zeker over studiekeuze voor aanvang studie? (in %)

	<i>AW</i>	<i>CA</i>	<i>FAR</i>	<i>MNW</i>	<i>OWK</i>	<i>PSY</i>	<i>RGL</i>	<i>SGPL</i>	<i>WBG</i>
Heel zeker	20,7	35,7	30,1	15,4	26,9	44,4	45,9	39,3	31,6
Redelijk zeker	72,4	54,8	48,5	76,9	53,8	45,0	42,3	53,9	63,2
Zeker (sub)	93,1	90,5	78,6	92,3	80,7	89,4	88,2	93,2	94,8
Redelijk onzeker	6,9	4,8	18,4	7,7	19,2	9,4	8,6	3,4	5,3
Heel onzeker	-	4,8	2,9	-	-	1,3	3,2	3,4	-
Onzeker (sub)	6,9	9,6	21,3	7,7	19,2	10,7	11,8	6,8	5,3

Beoordeling moeilijkheidsgraad studie (in %)

	<i>AW</i>	<i>CA</i>	<i>FAR</i>	<i>MNW</i>	<i>OWK</i>	<i>PSY</i>	<i>RGL</i>	<i>SGPL</i>	<i>WBG</i>
Veel te hoog	-	-	4,9	-	-	0,6	2,3	-	-
Iets te hoog	7,1	2,4	58,8	7,7	11,5	21,3	19,9	7,0	10,0
Hoog (sub)	7,1	2,4	63,7	7,7	11,5	21,9	22,2	7,0	10,0
Neutraal	80,4	83,3	34,3	76,9	76,9	68,1	66,5	84,9	75,0
Iets te laag	10,7	14,3	1,0	15,4	7,7	10,0	8,6	7,0	15,0
Veel te laag	1,8	-	1,0	-	3,8	-	2,7	1,2	-
Laag (sub)	12,5	14,3	2,0	15,4	11,5	10,0	11,3	8,2	15,0

Percentage bijgewoonde colleges semester 1

	<i>AW</i>	<i>CA</i>	<i>FAR</i>	<i>MNW</i>	<i>OWK</i>	<i>PSY</i>	<i>RGL</i>	<i>SGPL</i>	<i>WBG</i>
0-20 %	3,5	-	1,0	-	-	-	-	-	-
20-40 %	3,5	-	-	-	-	2,5	0,9	-	-
40-60 %	1,8	7,1	1,0	-	-	11,9	4,0	3,4	-
60-80 %	19,3	31,0	5,8	7,7	3,8	35,8	21,1	8,0	33,3
80-100 %	71,9	61,9	92,2	92,3	96,2	49,7	74,0	88,6	66,7

Van plan vaker colleges bij te wonen? (in %)

	<i>AW</i>	<i>CA</i>	<i>FAR</i>	<i>MNW</i>	<i>OWK</i>	<i>PSY</i>	<i>RGL</i>	<i>SGPL</i>	<i>WBG</i>
Veel vaker	1,7	-	10,1	-	3,8	4,4	12,4	3,4	5,3
Iets vaker	6,9	16,7	10,1	7,7	-	17,1	11,5	2,2	15,8
Vaker (sub)	8,6	16,7	20,2	7,7	3,8	21,5	23,9	5,6	21,1
Even vaak	84,5	83,3	77,8	76,9	88,5	66,5	74,3	92,1	73,7
Iets minder vaak	5,2	-	2,0	15,4	7,7	9,5	1,3	2,2	5,3
Veel minder	1,7	-	-	-	-	2,5	0,4	-	-
Minder vaak (sub)	6,9	-	2,0	15,4	7,7	12,0	1,7	2,2	5,3

Van plan meer tijd aan studie te besteden? (in %)

	<i>AW</i>	<i>CA</i>	<i>FAR</i>	<i>MNW</i>	<i>OWK</i>	<i>PSY</i>	<i>RGL</i>	<i>SGPL</i>	<i>WBG</i>
Veel meer tijd	6,9	-	19,8	25,0	7,7	9,4	18,2	8,0	20,0
Iets meer tijd	29,3	33,3	41,6	50,0	38,5	28,1	28,9	39,8	40,0
<i>Meer (sub)</i>	<i>36,2</i>	<i>33,3</i>	<i>61,4</i>	<i>75,0</i>	<i>46,2</i>	<i>37,5</i>	<i>47,1</i>	<i>47,8</i>	<i>60,0</i>
Even veel	56,9	61,9	36,6	25,0	50,0	60,6	50,2	50,0	40,0
Iets minder tijd	6,9	4,8	2,0	-	3,8	-	2,2	2,3	-
Veel minder tijd	-	-	-	-	-	1,9	0,4	-	-
<i>Minder tijd (sub)</i>	<i>6,9</i>	<i>4,8</i>	<i>2,0</i>	<i>-</i>	<i>3,8</i>	<i>1,9</i>	<i>2,6</i>	<i>2,3</i>	<i>-</i>

Gaan twijfelen over je studiekeuze? (in %)

	<i>AW</i>	<i>CA</i>	<i>FAR</i>	<i>MNW</i>	<i>OWK</i>	<i>PSY</i>	<i>RGL</i>	<i>SGPL</i>	<i>WBG</i>
Heel erg	-	-	5,9	-	-	2,5	3,6	1,1	5,0
Een beetje	12,1	9,5	20,8	15,4	11,5	9,5	11,6	9,0	20,0
<i>Twijfel (sub)</i>	<i>12,1</i>	<i>9,5</i>	<i>26,7</i>	<i>15,4</i>	<i>11,5</i>	<i>12,0</i>	<i>15,2</i>	<i>10,1</i>	<i>25,0</i>
Niet echt	43,1	23,8	45,5	15,4	38,5	30,4	25,3	29,2	25,0
Helemaal niet	44,8	66,7	27,7	69,2	50,0	57,6	59,6	60,7	50,0
<i>Geen twijfel (sub)</i>	<i>87,9</i>	<i>90,5</i>	<i>83,2</i>	<i>84,6</i>	<i>88,5</i>	<i>88,0</i>	<i>84,9</i>	<i>89,9</i>	<i>75,0</i>

Gemiddelde leeftijd, gemiddeld aantal behaalde ECTS en tijdsinvestering (uren/week)

	<i>AW</i>	<i>CA</i>	<i>FAR</i>	<i>MNW</i>	<i>OWK</i>	<i>PSY</i>	<i>RGL</i>	<i>SGPL</i>	<i>WBG</i>
Leeftijd	19,18	19,45	19,26	19,23	19,20	19,55	19,98	19,07	20,42
ECTS	27,66	26,89	20,94	26,17	27,00	28,12	26,25	26,64	26,84
Tijdsinvestering (standaarddeviatie)	25,31 (8,74)	20,57 (6,88)	29,39 (8,45)	26,23 (8,41)	23,50 (6,82)	24,16 (9,86)	24,56 (10,11)	22,38 (8,26)	27,81 (6,02)